

aβer

learning tools for preventing functional
and secondary illiteracy

Univerzální podpůrné nástroje pro ohrožené skupiny funkční negramotnost

Akademia WSB
WSB University

Alphabetter - learning tools for preventing
functional and secondary illiteracy

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však výhradně názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Národní agentury (NA). Evropská unie ani NA za ně nenesou odpovědnost.

Obsah

Úvod

Použití metodiky Rámce pro navrhování rovnosti gramotnosti v komunitě: identifikace stávajících služeb a zdrojů, posouzení problémů a potřeb.

Polsko ITÁLIE

RAKOUSKO

ČESKÁ

REPUBLIKA

Navrhování řešení: Nástroje pro karty

MEMO

Video moduly pro uchazeče o zaměstnání

**Systém piktogramů pro podporu komunikace s rodinami migrantů Zásady pro
rozvoj podpůrných městských řešení**

Hodnocení řešení

Karty MEMO

Video moduly pro uchazeče o zaměstnání

**Systém piktogramů pro podporu komunikace s rodinami migrantů Zásady
pro rozvoj podpůrných městských řešení**

Souhrnná bibliografie

Úvod

V minipříručce na webových stránkách projektu Alphabeter popisujeme praktické pedagogické nástroje vyvinuté a vyzkoušené během projektových aktivit na podporu lidí postižených nebo ohrožených funkční negramotností. Byly připraveny v univerzální verzi: na základě vypracované společné metodiky byla připravena jejich praktická operacionalizace, byly stanoveny předpoklady a uvedeny příkladné kulturní úpravy, které mohou sloužit jako modelové postupy pro aplikaci navržených řešení. To umožňuje širokou možnost přizpůsobení daného řešení velmi různorodým společenským podmínkám. V následujících kapitolách čtenář snadno nalezne četné grafické znázornění jejich možných podob. Veškerý materiál byl přeložen do češtiny. Dokument obsahuje také návod, jak aplikovat navržené nástroje i v jiných kontextech než jen v těch, v nichž byl realizován pilotní projekt.

Vzdělávací materiály vytvořené v rámci projektu byly v průběhu projektu přeloženy do angličtiny. Spolu s řadou doplňkových materiálů jsou k dispozici na následujících internetových stránkách: <https://wsb.edu.pl/erasmus-alphabeter-learning-tools-for-preventing-functional-and-secondary-illiteracy/project-s-result-tools> a <https://webgate.ec.europa.eu/>.

V oblasti funkční negramotnosti věnujeme zvláštní pozornost kulturní a jazykové rozmanitosti existující v sociálním světě. S odkazem na známé rozlišení v mezikulturním výzkumu mezi kulturní analýzou emického typu (při určitém zjednodušení: přístup založený na přesvědčení, že prvky kulturní povahy, např. slova v určitém jazyce, jsou primárně specifické a nesrovnatelné) a etického typu (existují mezikulturní univerzálie, např. abstraktní významové prvky, které lze vyjádřit v jakémkoli jazyce) jsme se zaměřili na etickou perspektivu. Zároveň byly některé prvky realizovaných implementací univerzálního nástroje kontextově přizpůsobeny (např. grafické materiály) vzhledem k jejich hlubokému zakotvení v kulturním kontextu (např. jazykovém, právním, organizačním, což je ostatně předpoklad a běžný postup pro přizpůsobení univerzálního nástroje etického typu,) byly vypracovány v jazykově specifických verzích.

Vyvinuli jsme a otestovali čtyři různé velmi specifické formy implementace univerzální metodiky. Každý z partnerů projektu Alphabeter koordinoval společnou práci na jedné z těchto implementací. Díky tomuto uspořádání se každý z partnerů stal odpovědným za kulturní adaptaci výsledků společné práce. Vzhledem k jazykovému a kulturnímu kontextu, v němž probíhala pilotáž každé adaptace nástroje, se jeden z partnerů stal za tento proces zvláště odpovědným. V každé fázi a pro každý nástroj však byla práce prováděna společně a na základě vzájemného doplňování kompetencí. Nástroje byly navrženy v souladu s předpokladem multimodality, což vyžadovalo průběžné sdružování a koordinaci odborných znalostí z různých oblastí. Jednotliví partneři díky svým jedinečným odborným znalostem přinášeli v každé fázi své jedinečné znalosti a zkušenosti související se specifiky jejich předchozích činností:

- 1. WSB University - zkušenosti se zvyšováním sociální interaktivity navržených výukových nástrojů a strategií kulturního přizpůsobení výukových materiálů; navržené nástroje tak obsahují postupy, které odpovídají interakční dynamice jednotlivých typů sociálních prostředí;
- 2. Kalifornská univerzita v San Diegu - odborné znalosti v oblasti navrhování a hodnocení ověřených nástrojů na pomoc lidem postiženým funkční a sekundární negramotností v komunitách migrantů; zástupci UCSD poskytli hlavní myšlenky, zásady vývoje a hodnocení nástrojů a uplatnění politiky rovnosti při navrhování vzdělávacích nástrojů zaměřených na migranty;
- 3. European Center of Entrepreneurship Competence & Excellence (Rakousko) - zkušenosti a znalosti s využitím grafických prvků při tvorbě nástrojů gramotnosti a metodik pro práci s rodinami migrantů; účast rakouského partnera se zhmotnila např. v podobě vypracování postupů pro tvarování všech grafických prvků podle zásad kulturního přizpůsobení potřebám cílové skupiny;
- 4. ENAIP VENETO IMPRESA SOCIALE (Itálie) - zkušenosti a odborné znalosti v oblasti přípravy implementačních multimediálních prezentací a výukových videí na míru.

potřeby migrantů a znalost typických komunikačních problémů uprchlíků; italský partner vypracoval zásady na podporu školení zaměřeného na osoby ohrožené funkční negramotností pomocí audiovizuálních materiálů;

- 5. MEPCO, s.r.o. (Česká republika) - zkušenosti s prací s veřejnými institucemi a potřebami institucionálních klientů, které přímo nesouvisí se vzdělávacím sektorem; metodika a všechna vzdělávací řešení navržená konsorciem Alphabetter zahrnují postupy pro jejich přizpůsobení právnímu a institucionálnímu kontextu dané země.

Na základě analýzy standardních případů vývoje pedagogických nástrojů byla přijata zásada, že nástroje budou mít podobu konkrétních návodů na přípravu, které se budou odvolávat na vzájemně dohodnuté předpoklady. Tímto způsobem byl vytvořen inovativní výsledek univerzální povahy, který je možný pro použití aktéry z různých zemí. Vzhledem ke specifickému kulturnímu a jazykovému kontextu je samozřejmě nutné jej v každém případě přizpůsobit potřebám konkrétní cílové skupiny. Dokument popisuje postupy pro přizpůsobení a uvádí konkrétní příklady takového přizpůsobení. Ty mají sloužit jako modelové postupy pro navrhovaná řešení.

V průběhu spolupráce na těchto nástrojích se konsorcium rozhodlo upravit a rozšířit původní myšlenku vytvořit grafický materiál ve formě komiksu se specifickým hrdinou ("Paragraph-man"), který by byl z kulturních důvodů méně vhodný pro lidi patřící k určitým skupinám migrantů. Samotné označení "Paragraph-man" by v kontextu rozhodnutí pracovat na nástroji určeném migrantům mohlo být vnímáno jako stigmatizující a naznačující kriminální povahu zkušeností těchto komunit. Tento pohled byl výsledkem vzdělávací návštěvy v San Diegu, ale také rozsáhlých konzultací řešení s odbornými organizacemi z Evropy. Nakonec jsme se, vedeni úvahami o univerzálnosti nového přístupu, rozhodli pro nástroje méně kontroverzní povahy (narativně-interakční multimodální řešení), avšak empiricky ověřené, že odpovídají potřebám lidí, na které se zaměřujeme s vytvořenými vzdělávacími materiály. Přeorientování práce na vývoj nástroje neznamenal opuštění původně zamýšlené koncepce komiksu a analogicky do jejího rámce zapadají i vyvinuté nástroje. Koneckonců komiksový vzorec je velmi široký a jeho otevřenost novým a méně zjevným formám je konstitutivním rysem tohoto žánru. Určujícími faktory této konvence jsou obraznost, ikoničnost znaků, sekvenčnost, využití rámců a jejich sémantické propojení; do těchto kritérií navrhovaný nástroj bezpochyby dokonale zapadá. Zároveň se nástroje vyznačují rysy, které jsou jádrem předpokládané koncepce, tj. vzdělávací charakter a interaktivita. Jak již bylo zmíněno, komiks je ze své podstaty otevřený žánr a jeho rozmanitost je dána nejen mnohostí jeho funkcí (např. sociální, terapeutický, vzdělávací, psychologický, diagnostický komiks), ale také mnohostí jeho formálních rozměrů (např. komiksové karty, komiksové hrací a výukové karty, interaktivní komiksy, online komiksy, "stripy" (komiksové stripy), komiksové šablony, memy, komiksové infografiky, fotoknihy, nástěnné malby a graffiti atd.)

Každý z navrhovaných nástrojů se v souladu s přístupem multimodality vztahuje ke grafickým nebo vizuálním prvkům, které podporují komunikaci a umožňují adaptaci v novém místě života. Nástroje se skládají ze souboru grafických nebo vizuálních prvků, návodů a příkladů jejich praktické adaptace a použití. Každý nástroj lze velmi snadno použít u jakéhokoli publika, jakmile je přizpůsoben konkrétnímu účelu, např. vysvětlit rodičům, co mají dělat se školou, kterou dítě navštěvuje, způsobem přizpůsobeným místním předpisům. Výhodou použití flexibilních grafických nástrojů v projektu jako otevřené formy komunikace - ve vztahu ke komiksu v jeho tradiční (knižní) podobě - je to, že jde o inovativní řešení, které uživatelům umožňuje vytvářet různá vyprávění, z nichž se skládá příběh komiksového typu. Inovace spočívá ve flexibilním přizpůsobení množství poskytovaných informací potřebám lidí, kteří nástroj používají. V příručce jsme popsali, jaké jsou alternativní způsoby získávání a výběru nejvhodnějších grafických prvků pro volné použití. Jak vyplývá z hodnocení, materiály jsou hodnoceny jako atraktivní a prakticky využitelné. Vzdělávací materiály odkazují na důležité veřejné postupy určující sociální adaptaci, které, podpořené graficky a vizuálně, představují inovativní metodu rozvoje gramotnosti. Během závěrečné konference pořádané konsorciem za účasti pedagogů-praktiků se prezentované vzdělávací materiály setkaly s uznáním a širokým zájmem.

Použití metodiky Rámce pro navrhování rovnosti gramotnosti v komunitě: identifikace stávajících služeb a zdrojů, posouzení problémů a potřeb.

- specifika země

Polsko

Naší cílovou skupinou jsou ukrajinské rodiny žijící v Polsku, které mají povolení k pobytu. Patří mezi ně jak ekonomičtí migranti, tak váleční uprchlíci, jejichž děti navštěvují polské základní školy a mohou být prostředníky při posilování gramotnosti svých rodičů.

V případě Ukrajinců je sociální a kulturní adaptace v Polsku vede k tomu, že se soustředí na nejnaléhavější existenční záležitosti. Nyní jsou ponořeni do polského jazykového prostředí, a proto je jejich kontakt se spisovným jazykem (ukrajinština používá jinou abecedu) velmi omezený, což pravděpodobně vede k funkční negramotnosti. Tito lidé se učí nebo si osvojují polštinu, ale tento proces dále ochuzuje jejich pokročilé schopnosti chápat a vytvářet komplexní významy v nové sociální a kulturní realitě, v níž se nacházejí. Problémem je symbolizace vlastních zkušeností a vytváření vlastní identity (Ukrajinců v Polsku), která je v procesu sociokulturní integrace zásadní. Tito lidé potřebují nástroje gramotnosti, aby mohli účinně symbolizovat svou situaci v kulturním kontextu. Je třeba podporovat souběžné a důsledné získávání dovedností v polštině a zároveň pokračovat v učení se číst a psát v ukrajinštině.

Hodláme využít fungování ukrajinských dětí v polském školním prostředí a zapojení rodičů do jejich podpory. Ve spolupráci se školami hodláme vytvořit nástroj, který bude šířen dětmi, ale zároveň pomůže dětem i rodičům lépe se přizpůsobit polskému kulturnímu a jazykovému kontextu. Rodinné problémy se často vynořují v krizových situacích, např. zdravotní problémy, finanční problémy, diskriminace na pracovišti, rozpad rodiny. Řešení těchto problémů vyžaduje pokročilé dovednosti v oblasti symbolizace vlastní situace (rodina žijící na kulturní křižovatce) a znalosti polského jazyka při jednání s polskými sociálními službami. V mnoha situacích se rodiče kvůli omezené znalosti polského jazyka nemohou aktivně zapojit do podpory vzdělávání svých dětí a komunikace se školami a učiteli. Nízká jazyková kompetence ztěžuje porozumění kulturně odlišné realitě. Škola je často první institucí, která identifikuje problém rodiny a komunikuje s ní. A to i v případě, že se konkrétní problém týká například duševního zdraví, domácího násilí nebo problémů v přístupu ke zdravotním službám.

Ukrajínští migranti v Polsku: obecná situace

Zahraniční migrace je pohyb osob v mezinárodním prostoru. Je spojena se sociálními a ekonomickými změnami. Důvody migrace jsou vyvolány různými aspekty, jako jsou přírodní katastrofy, ekonomické potíže, změny politických sil v zemi, ve které žijeme, nebo svobodné, nevyprovokované rozhodnutí založené na touze poznat jiné země. Migrace provází lidstvo od počátku věků a zdá se, že v současné době nabírá na síle. Hlavními aspekty migrace jsou: změna trvalého bydliště emigranta, změna profesní a sociální struktury.

Migrace je kolektivní proces, odráží se v sociální i kulturní organizaci, protože radikálně mění způsob života, vzorce chování a symbolický svět migrantů. Migranti, kteří se rozhodnou změnit místo svého života, musí projít složitým procesem ovlivněným mnoha sociálními a psychologickými faktory. Faktory určující změnu musí být dostatečně silné, aby byl jedinec schopen překonat veškeré pochybnosti a problémy, které se na cestě k odchodu objeví. Takové změny nejsou nikdy způsobeny jediným motivem, ale spíše souhrou určitých okolností, které jedince přimějí k rozhodnutí opustit známé prostředí. Rozlišuje se mezi "push" a "pull" faktory v souvislosti s vlivem země, do které emigrant odchází, a země, kterou opouští.

Push faktory (tlačné faktory ze země původu):

- Nízké mzdy,
- Vysoká nezaměstnanost,
- Špatné pracovní podmínky,
- Špatné vyhlídky do budoucna,
- Špatná ekonomická situace v zemi, omezené možnosti bydlení,
- Nadbytek osob v produktivním věku,
- Zklamání a frustrace při formování nového režimu,
- Ozbrojené konflikty,
- Omezení práva Lidská práva.

Atraktivní faktory (faktory přitažlivosti cílové země):

- Nízká míra nezaměstnanosti,
- Vysoké možnosti zaměstnání,
- Snížení vízové povinnosti,
- Příležitosti k příznivým výdělkům,
- Pozitivní postoj k cizincům a etnickým menšinám,
- Další ekonomické příležitosti (možnost získat novou kvalifikaci, naučit se nové technologie).

I když existuje silná poptávka ze strany veřejných a výzkumných institucí po identifikaci skutečné velikosti zásoby cizinců s trvalým pobytem w Polsku, odhadnout velikost této populace není snadné. Je to dáno především tím, že instituce, které tyto údaje shromažďují - například Hlavní statistický úřad (CSO) a Úřad pro cizince (UdSC) - je shromažďují a prezentují různými způsoby. Kromě toho je značná část migrace cirkulační a existuje také nelegální migrace, kterou je obtížné měřit.

V současné době jsou státní příslušníci Ukrajiny zdaleka nejpočetnější skupinou státních příslušníků třetích zemí v Polsku. V roce 2019 tvořili 64,2 % cizinců pobývajících v Polsku. Rozsah pracovní migrace Ukrajinců do Polska v posledních pěti letech se odhaduje na 0,4-2,1 milionu osob. Rozdíly v odhadech jsou způsobeny sezónními výkyvy, pravidelnými návraty do vlasti a nástupem do zaměstnání bez splnění všech zákonem stanovených formalit. Podle odhadů Institutu pro ekonomické prognózy a analýzy (IPiAG) může v roce 2020 v Polsku pracovat v šedé ekonomice 751,8 tis. cizinců, což představuje 70 % z celkového počtu zaměstnaných cizinců.

Od vypuknutí války na Ukrajině překročilo hranice do Polska více než 3 miliony ukrajinských občanů. V současné době odhadujeme, že v Polsku jich zůstává přibližně 1,6 milionu. Od 15. března 2022 do konce června 2022 zaměstnavatelé nahlásili, že na polském trhu práce zaměstnávají 200 101 ukrajinských státních příslušníků (údaje Ministerstva rodiny a sociální politiky). Je třeba poznamenat, že vzhledem k nejisté politické situaci související s ruskou vojenskou agresí se počet Ukrajinců pobývajících v Polsku rychle mění.

S cílem řešit nejnaléhavější životní problémy a otázku profesní integrace migrantů z Ukrajiny přijala polská vláda jako mimořádné opatření zvláštní "Zákon o pomoci ukrajinským občanům v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny". Zákon byl přijat 12. března 2022 s právní účinností od 24. února 2022. Dne 8. června byla přijata novela tohoto zákona.

Zákon ze dne 12.03.2022 o pomoci občanům Ukrajiny v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území této země (Sbírka zákonů, částka 583, ve znění pozdějších předpisů) zavedl ulehčení při legalizaci zaměstnání pro občany Ukrajiny, kteří přicestovali do Polska z území Ukrajiny v souvislosti s válečnými operacemi vedenými na území této země, a pro občany Ukrajiny s průkazem Poláka, kteří společně s

se svou nejbližší rodinou přišli na území Polska kvůli válečným událostem. Řešení týkající se zjednodušené formy legalizace zaměstnání se vztahují také na ukrajinské občany, kteří legálně pobývali v Polsku před 24.02.2022.

Jedním z klíčových řešení obsažených v zákoně o pomoci občanům Ukrajiny je možnost legálního zaměstnání na polském trhu práce. Zákon stanoví řešení umožňující ukrajinským občanům legálně pobývajícím na území Polska nastoupit do zaměstnání bez nutnosti získat pracovní povolení nebo bez splnění povinnosti podat prohlášení o úmyslu svěřit práci, tj. podle zjednodušených pravidel. Zaměstnavatel je oprávněn přijmout do zaměstnání na základě zjednodušených forem zaměstnání ukrajinského občana, který:

- legálně přicestoval na území Polska od 24.02.2022 z území Ukrajiny a prohlašuje, že má v úmyslu zůstat v Polsku, a
- je držitelem platného rezidentského titulu.

Polská vláda rovněž poskytla ukrajinským uprchlíkům přístup k nástrojům trhu práce, kurzům polského jazyka, možnostem rekvalifikace, ale také usnadnila nostrifikaci diplomů a osvědčení o odborné kvalifikaci.

Ukrajínští občané, kteří opustili svou vlast v důsledku ruské agrese, mohou od 24. února 2022 legálně pobývat v Polsku po dobu 18 měsíců. Týká se to těch, kteří přišli do Polska z Ukrajiny a deklarovali svůj úmysl zůstat na území naší země. Je rovněž stanovena cesta pro další legalizaci pobytu ukrajinských občanů, kteří uprchli před válkou. Osobám, jejichž pobyt na území Polska je nebo byl uznán za legální, se uděluje povolení k dočasnému pobytu. Uděluje se vždy na dobu 3 let, počínaje dnem vydání rozhodnutí.

Zákon stanoví přidělení čísla PESEL ukrajinským občanům, kteří přišli do Polska v důsledku války. Toto řešení umožní poskytovat těmto osobám řadu veřejných služeb. Za tímto účelem je stanoven zvláštní postup pro získání čísla PESEL na základě žádosti obsahující katalog základních údajů. Jedná se o postup, který umožňuje získat číslo PESEL bez nutnosti prokazovat právní základ pro jeho přidělení.

Zároveň byl ukrajinským občanům zaručen plný přístup na polský trh práce. Aby zaměstnavatel mohl využít tohoto řešení, musí do 14 dnů oznámit příslušnému úřadu práce prostřednictvím portálu praca.gov.pl zaměstnání cizince. Tímto způsobem mohou ukrajínští občané rovněž využívat služeb trhu práce, mimo jiné v podobě zprostředkování zaměstnání, odborného poradenství a vzdělávání - na stejných principech jako polští občané. Občané Ukrajiny mohou na území Polska podnikat a vykonávat hospodářskou činnost na stejných principech jako polští občané, pokud získají číslo PESEL.

Polská ekonomika se již několik let potýká s vysokou poptávkou po zahraniční pracovní síle, která je způsobena nedostatkem domácích pracovníků na trhu práce. Současně výzkum, který v Polsku provedla společnost Work Service v roce 2019 ("Pracovní migrace cizinců z Ukrajiny a Asie do Polska") a Polsko-ukrajinskou obchodní komorou v roce 2019. (Sociální profil pracovního migranta z Ukrajiny, <https://www.pol-ukr.com/wp-content/uploads/PUIG-PIZ-Raport-2019.pdf>) jasně ukazují na nízkou úroveň shody mezi kompetencemi cizinců a potřebami trhu práce. Jak vyplývá z prohlášení ukrajinských pracovníků, naprostá většina z nich se domnívá, že vykonává práci pod svou kvalifikací. Výsledky analýzy profesní situace ukrajinských pracovníků ve velkých městech, provedené v letech 2015-2018, ukázaly, že 59,9 % migrantů z Varšavy, 55,3 % migrantů z Vratislavi, 50,3 % migrantů z Lublinu a 48,3 % migrantů z Bydhoště deklarovalo, že vykonávají práci pod svou kvalifikací, zatímco podle výsledků průzkumu "Cizinci ve Varšavě" se Ukrajinci dělí na dvě skupiny - 51 % deklarovalo, že našli práci odpovídající jejich kvalifikaci, a 47 % - pod svou kvalifikací. V souladu se svou kvalifikací pracuje 90 % cizinců z EU, mezi cizinci z ostatních zemí je to 67 %.

Většina ukrajinských zaměstnanců hodnotí zaměstnavatele v Polsku dobře. Dobrý nebo velmi dobrý vztah ke svým šéfům má 57 % respondentů a 39 % má neutrální postoj. Vztah ukrajinských zaměstnanců k polským kolegům je velmi pozitivní. Poláky, se kterými pracovali, hodnotí 53 % respondentů velmi dobře nebo dobře. Další 37 % Ukrajinců má neutrální postoj.

Téměř 60 procent dotázaných ukrajinských pracovníků je se svou prací v Polsku spokojeno, 13,5 procenta je nespokojeno. Tento názor není ovlivněn otázkou nástupu do zaměstnání pod úrovní vzdělání. Je ovlivněn na to zatímco spokojenost s výdělkem a pozitivní hodnocení pracoviště (včetně atmosféry, vztahů se spolupracovníky, možností rozvoje, přístupu Poláků k nim jako k cizincům). Podobné závěry lze vyvodit i z průzkumu spokojenosti s prací v Polsku v roce 2020 mezi dočasnými pracovníky z Ukrajiny: 93 % respondentů uvedlo, že jsou spokojeni se vztahy se spolupracovníky, vysoce hodnoceny byly i pracovní podmínky (82 %) a přístup Poláků k přistěhovalcům (73 %). Spokojenost s platem uvedlo 65 % respondentů.

Okruh možných úkolů, které budou plnit polské regionální orgány, zahrnuje profesní aktivizaci a integraci a společenskou činnost Ukrajinců legálně pobývajících v Polsku:

1. profilování potřeb a potenciálu cizince (očekávání vs. možnosti na místním trhu práce).
2. organizování kurzů, školení nebo jiných forem vzdělávání nebo pomoc při vyhledávání a financování dostupných školení, kurzů nebo jiných forem vzdělávání.

3. podpora w nezbytné formality související s z uznáním vzdělání a kvalifikace
4. poradenství kariérní poradenství a podpora w proces aktivace profesionální aktivace, a při zakládání a provozování podniku v Polsku
5. podpora při zprostředkování zaměstnání (poskytovaná veřejnými službami zaměstnanosti a dalšími institucemi trhu práce) a při kontaktech se zaměstnavateli.

Kromě toho je možné podpořit integraci do společnosti prostřednictvím individuálního rozvoje a posílení aktivit v různých oblastech společenského života Ukrajinců:

- poskytování podporu asistent integrace vývoj individuální sociální integrace dospělých a poskytování podpory při kontaktu s institucemi a v běžných životních situacích.
- Poskytování právní, psychologické a psychoterapeutické pomoci v oblasti duševního a fyzického zdraví.
- také v souvislosti se zkušeností s migrací, stejně jako střet s kulturními odlišnostmi nebo rozdíly vyplývajícími ze změny dosavadního prostředí cizince a jeho rodiny.
- poskytování kurzů polského jazyka, kurzů a školení v oblasti kulturní orientace a dalších oblastí užitečných pro sociální integraci.
- Poskytování potřebného překladu a podpory při jednání s veřejnými i soukromými institucemi (např. při zakládání bankovních účtů, nabývání nemovitostí, plnění občanských povinností, používání veřejné dopravy nebo získání řidičského průkazu, využívání pomoci (včetně sociální a bytové), vzdělávání, rozvoje, volnočasových a kulturních zařízení.
- Podpora integrace cizinců ve školách a činnosti hlavních aktérů ve školním prostředí (např. pomoc během školní výuky a při kontaktu zákonných zástupců se vzdělávací institucí, organizace seminářů a školení pro učitele a rodiče o polské kultuře i kultuře zemí původu žáků-cizinců, integrační akce).

Problematika profesní integrace cizinců je obsažena v řadě vládních strategických dokumentů: Dlouhodobá národní strategie rozvoje. Polsko 2030; Třetí vlna modernity; Střednědobá národní strategie rozvoje. Polsko 2020; Strategie rozvoje lidského kapitálu; Strategie rozvoje sociálního kapitálu. Většina z nich se po vypuknutí války na Ukrajině stala neaktuální.

V reakci na problémy profesní integrace Ukrajinců v Polsku vyhlásil ministr pro rodinu a sociální politiku výzvu k předkládání žádostí "Společně dokážeme více - 1. ročník Programu aktivizace cizinců na období 2022-2023" v rámci Programu aktivizace cizinců Ministerstva vnitra na období 2022-2025. Příjemci navrhovaných aktivit v rámci předložených žádostí, tj. příjemci projektů, budou cizinci legálně pobývající v Polsku, kteří potřebují podporu v jedné nebo více prioritních oblastech uvedených v Programu. Program bude brát v úvahu zejména cizince, kteří přišli do Polska ze zemí v krizové situaci, např. v souvislosti s vojenskými operacemi vedenými na jejich území (včetně Ukrajiny). Další výhodou nabídek podaných v aktuálním ročníku Programu bude zařazení skupiny cizinců, kteří byli v loňském roce evakuováni do Polska v rámci vládní podpory spojenců z Afghánistánu nebo kteří se ocitli ve zvláště obtížné situaci v souvislosti s evakuací z oblastí, jichž se týkají vojenské operace na Ukrajině. Program bude zahájen v roce 2023. Činnosti plánované AWSB jej doplňují.

1. Fokusní skupina: motivace pro výběr a popis specifík přístupu v kontextu zvyšování gramotnosti

Specifičnost přístupu: funkční negramotnost a trh práce

Sociální vyloučení vytváří rostoucí nerovnost mezi privilegovanými a relativně zabezpečenými osobami a osobami znevýhodněnými a marginalizovanými, které nemají přístup k zaměstnání a trpí finanční nejistotou, marginalizací a vyloučením z ekonomického života.

Přehlížení pracovníků s problémy s gramotností může ohrozit nezbytnou modernizaci podniků. Pologramotní pracovníci jsou totiž překážkou šíření nových výrobních metod a nových technologií. Jak zavést stroje a metody, které mobilizují pologramotné kognitivní schopnosti v podniku, který chce být konkurenceschopný a který stále více vyžaduje používání uvažování, abstrakce, předvídání, počítání, čtení?

Z čistě ekonomického hlediska je dopad funkční negramotnosti velmi často podceňován. Jedná se o jev, který vyvolává dodatečné náklady: dodatečné zatížení závažnou úrazovostí, příplatky ke mzdě na vyrovnání nedostatků jednoho či druhého, prodloužení času v důsledku zaměstnávání dalších pracovníků, k čemuž je třeba připočítat dopady nedostatečné výroby zboží v důsledku nedostatečné optimální kvalifikace.

Nedostatečná přizpůsobivost požadavkům zaměstnání není bez následků pro samotné pracovníky. Kromě toho, že způsobuje pracovní úrazy, je funkční negramotnost zdrojem absencí a demotivace. Tato situace snižuje mentální flexibilitu (nedostatečné uznání nabytých znalostí totiž ztěžuje střednědobé plánování profesní budoucnosti), stejně jako geografickou mobilitu, která vyžaduje obnovení referenčních bodů a nových cest, což není vždy snadné pro ty, kterým chybí referenční rámec a základní znalosti.

Často slyšíme studenty a nezaměstnané protestovat s výkřikem "práce je právo", ale práce není právo. Vysvětleme si tuto frázi lépe: právo na práci znamená, že stát/vláda dělá vše pro to, aby každý bez rozdílu měl možnost pracovat. Právo na práci zmíněné v italské ústavě znamená přesně toto: práce je právo, které je třeba si zasloužit. Pokud by tomu tak nebylo, znamenalo by to, že každý nezaměstnaný může jít k soudci a požadovat práci. To však není možné. Co však možné je, je jít k soudci a žádat, aby nebyl na p r a c o v í š t i diskriminován. Práci si však musíte vybojovat sami tím, že s e budete v z d ě l á v a t a udržovat si aktuální znalosti. Pokud nemáte prostředky nebo jiné ekonomické možnosti na vzdělávání a studium, musí vám je zaručit stát/vláda. Ne práci, ale možnost pracovat. Stát/vláda nemůže nikoho nutit, aby podepsal pracovní smlouvu s nějakou firmou. Nepracovat je také právo.

S ohledem na to jsme se rozhodli zaměřit na konkrétní cílovou skupinu.

Zvolenou cílovou skupinou ENAIP jsou osoby starší 30 let, přičemž převažují nezaměstnaní muži a ženy starší 55 let (zejména dlouhodobě nezaměstnaní), kteří se chtějí vrátit na trh práce. Jedná se o osoby s nízkým vzděláním, které jsou v důsledku toho nezaměstnané nebo vykonávají nekvalifikované profese.

Tato cílová skupina čelí každodenním výzvám. Nedostatečná kvalifikace a nízká úroveň vzdělání těmito lidem nesmírně ztěžují hledání zaměstnání, a to jak z důvodu jejich nedostatečné kvalifikace, tak z důvodu jejich neschopnosti hledat si práci a vrátit se na trh práce. Proto je hlavní potřebou této cílové skupiny získat základní dovednosti, aby pochopili, jak funguje trh práce, optimalizovali hledání zaměstnání a následně našli práci, která je pro ně vhodná.

Jednou z hlavních překážek, s nimiž se tito lidé potýkají, je neschopnost najít vhodnou organizaci, která by je podpořila. Kromě toho je obtížné najít nejvhodnější (kariérní) cestu.

a v neposlední řadě obtíže s odbornou přípravou pro získání dovedností potřebných k nalezení zaměstnání. Ke snížení tohoto jevu proto může přispět cílená cesta zpětného začlenění na trh práce se specifickými profesními profily (OML - operátoři trhu práce), která pomáhá překonat funkční negramotnost. Operátoři trhu práce provádějí předběžné rozhovory s cílem zjistit osobní a profesní zdroje nezaměstnaných, které lze využít na trhu práce v souladu s možným zprostředkováním zaměstnání. Zejména jsou zodpovědní za vypracování plánu profesního rozvoje s uživateli v souladu s předchozími dovednostmi a novými dovednostmi, které je třeba získat během odborné přípravy; sledování stanovených cílů ve vztahu k souladu mezi poptávkou a nabídkou práce; doprovod uživatelů na jejich cestě vstupu a/nebo návratu na trh práce; řízení vztahů s podniky, které mají zájem o tyto profesní profily.

S ohledem na to můžeme OML vybavit některými nástroji a využít e-learning k boji proti funkční negramotnosti.

Kvalitní vzdělání je samozřejmě jediným způsobem, jak zabránit funkční negramotnosti: čtení a opravování různých textů může pomoci zlepšit porozumění textu a písemný projev. U dospělých je klíčové celoživotní vzdělávání, které se stále týká nízkého procenta pracovní síly, 30 % ve srovnání s průměrem OECD, který činí 43 %. Jak mohou být v zemi s vysokou mírou funkční a počítačové negramotnosti řešením online kurzy?

E-learning má totiž potenciál podpořit další vzdělávání a odbornou přípravu:

- Podněcuje používání internetu, chytrého telefonu, tabletu nebo počítače i jinak než na sociálních sítích;
- Nabídky zábavné metody učení prostřednictvím gamifikace i simulace, pomáhá lidem s problémy s gramotností porozumět reálným situacím a rozhodovat se;
- Poskytuje možnost využívat stejný obsah různými způsoby: text, video, zvuk;
- Rozložením témat do mikrotémat snižuje kognitivní zátěž, která může zaměstnancům, kteří ještě nejsou zvyklí se učit, učení ztěžovat;
- Podporuje proaktivitu a samostatné učení a dává účastníkům možnost zvolit si, co, kdy, kde a jak dlouho se budou učit;
- Pomáhá sledovat potřeby školení před, během a po školení s podrobnými statistikami;
- Díky němu je dodržování firemních předpisů poutavější a podnětnější prostřednictvím smíšených, sociálních a živých vzdělávacích vzorců.

Porozumění obsahu textů a dokumentů všeho druhu, schopnost vyhodnocovat číselné veličiny v každodenním životě a používání technologií a internetu k profesním účelům jsou základní dovednosti pro společenský a profesní život v novém tisíciletí. Elektronické vzdělávání pomáhá zajistit, aby těchto dovedností dosáhl každý, a to díky své schopnosti zapojit všechny typy studentů interaktivním a flexibilním způsobem.

Problém funkční negramotnosti by obecně neměl být ponechán pouze na tradičním vzdělávacím systému, ale musí se stát středem zájmu integrovaných politik, které spojují kulturní a vzdělávací cíle se sociálními cíli a cíli v oblasti zaměstnanosti. Je proto nutné co nejvíce přiblížit vzdělávací a školicí nabídku na pracovišti a zohlednit obecné potřeby jednotlivce a jeho rodinnou situaci.

Činnosti ENAIP Veneto

ENAIP Veneto navrhuje a řídí kurzy odborného vzdělávání pro mládež, dospělé, podniky a učňovské obory. Poskytuje také poradenské služby a služby stínování při zaměstnání, zabývá se odbornou kvalifikací a rekvalifikací, navrhuje způsoby uznávání a potvrzování dovedností získaných v pracovním prostředí a v rámci mimoškolního vzdělávání, analyzuje individuální formální a neformální dovednosti a vypracovává individuální dokumentaci dovedností. Organizace je akreditována regionem Veneto pro služby v oblasti vzdělávání a zaměstnanosti a má certifikovaný systém řízení UNI EN ISO 9001/2015.

Mezi opatřeními na podporu nezaměstnaných využívá ENAIP Veneto řadu nástrojů vydaných na regionální a/nebo národní úrovni. Mezi nejdůležitější patří:

1. **Assegno per il Lavoro (Šek za práci)** je nástroj aktivní politiky financovaný regionem Benátsko, jehož cílem je bojovat proti dlouhodobé nezaměstnanosti tím, že podporuje nezaměstnané starší 30 let při hledání nového zaměstnání prostřednictvím bezplatného poradenství, školení a služeb zprostředkování zaměstnání. Šek na práci se skládá z bonusu v maximální hodnotě 5 796 EUR, který mohou občané utratit v akreditovaných službách zaměstnanosti výměnou za individualizované asistenční služby při zprostředkování zaměstnání, jako je poradenství, školení, zvyšování kvalifikace a zprostředkování zaměstnání nebo podpora při opětovném začlenění do společnosti prostřednictvím sladění nabídky pracovních míst s poptávkou. Zkušební období programu Labour Cheque skončilo 15. května 2022. Od tohoto data již není možné podávat žádosti online ani na úřadech práce v Benátsku.
2. **Profil OML (operátora trhu práce).** OML poskytuje přijímací službu tím, že profiluje uživatele a poskytuje informace o využívání služeb a opatření v oblasti zaměstnanosti. Provádí individuální a skupinové rozhovory s využitím nástrojů a postupů definovaných úřadem, aby zjistil dovednosti a potřeby, a nabízí podporu při správném poznání možností souvisejících s aktivní politikou zaměstnanosti. Tato činnost se provádí prostřednictvím rozhovorů zahrnujících hloubkové studium problémů a charakteristik příjemce, včetně analýzy jeho zkušeností a strukturování intervence šité na míru, která zahrnuje podporu při určování vzdělávacích a/nebo pracovních cest.
3. **Nová generace WE.** Jedná se o bezplatné vzdělávací kurzy zaměřené na posílení profesních profilů nezaměstnaných osob za účelem přístupu na trh práce, a to podle konkrétních a skutečných potřeb místních podniků, které se na nich od počátku podílejí. Iniciativa předpokládá dvě linie intervence definované podle cílové skupiny:
 - Řada 1 Dospělí (nezaměstnaní "starší 30 let"), která navazuje na intervence v oblasti pracovních zkušeností podporované v rámci předchozího programu 14-20 let;
 - Linie 2 Mladí lidé (nezaměstnaní "mladší 30 let"), která kromě ES pro vstup do profese poskytuje typ ES věnovaný "profesím budoucnosti", zaměřený na získávání a zlepšování dovedností souvisejících s inovativními profesními profily, se zvláštním zaměřením na oblast environmentální udržitelnosti a dopady změn vyplývajících z urychlení průmyslové, digitální a environmentální transformace.

Návrhy projektů pro obě oblasti činnosti mohou předkládat instituce akreditované službami zaměstnanosti a vysokoškolským vzděláváním. Na tuto iniciativu bylo vyčleněno 10 milionů EUR a plánují se tři okna pro předkládání projektů.

4. Národní akční plán zaměstnanosti (GOL)

Jedná se o národní program s názvem Záruka zaměstnanosti (GOL), jehož cílem je zprostředkování zaměstnání prostřednictvím poskytování specifických služeb aktivní politiky zaměstnanosti v rámci individuálního paktu služeb definovaného mezi nezaměstnanými a úřady práce za účelem zprostředkování zaměstnání.

Cíle programu jsou:

- znevýhodnění nebo zranitelní pracovníci (mladí NEET do 30 let), znevýhodněné ženy, osoby se zdravotním postižením, zralí pracovníci (55 let a více);
- nezaměstnaní bez příjmu (nezaměstnaní po dobu nejméně šesti měsíců, ostatní hůře zaměstnatelní pracovníci - mladí lidé a ženy, rovněž neohrožení - osoby samostatně výdělečně činné, které přestaly pracovat, nebo s velmi nízkým příjmem);
- pracovníci s velmi nízkými příjmy (tzv. "pracující chudoba"), jejichž příjem ze zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti je nižší než práh pro invaliditu podle daňových předpisů;
- osoby samostatně výdělečně činné, které trvale ukončí svou profesní činnost.

Komunitní přístup

Pokud jde o komunitní přístup, bude Enaip Veneto sledovat dva směry. Na jedné straně bude moci využívat OML, a to jak pro tvorbu nástroje, tak pro pilotní experimenty; na druhé straně bude moci rozšířit cílovou skupinu pro šíření a experimentování prostřednictvím spolupráce s CPIA (Provinční centra pro vzdělávání dospělých).

S cílem vytvořit cestu a nástroj, který by byl schopen předcházet funkční ngramotnosti a přispět ke snížení nezaměstnanosti u výše uvedené cílové skupiny, zahájil ENAIP Veneto spolupráci s Univerzitou ve Veroně (katedra psychologie), která provádí hloubkový výzkum na toto téma; téma, o němž je dosud velmi málo vědecké literatury.

Byly iniciovány a provedeny fokusní skupiny s cílem analyzovat vybranou cílovou skupinu, její charakteristiky a potřeby. CPIA (Provinční centra pro vzdělávání dospělých) byla do analýzy zapojena prostřednictvím individuálních rozhovorů s pracovníky. Vzdělávání dospělých podporují CPIA (Provinční centra pro vzdělávání dospělých), jsou jakousi autonomní vzdělávací institucí s vlastním personálem a definovanou výukovou a organizační strukturou. CPIA jsou rozdělena do "sítí územních služeb" organizovaných na třech úrovních: Úroveň A: administrativní jednotka; úroveň B: výuková jednotka; úroveň C: vzdělávací jednotka.

CPIA jsou velmi důležité, protože pokrývají velmi velkou skupinu dospělých, kteří mohou spadat do námi zvolené cílové skupiny. S přispěním CPIA bude snazší provést další pilotní fázi a případné šíření nástroje.

Komunitní přístup, který Enaip Veneto hodlá v rámci projektu uplatňovat, se týká používání OML, neboť Enaip je instituce akreditovaná regionem Veneto a může dát k dispozici projekt Alphabetter, aby otestoval nástroj projektu na vzorku 400 uživatelů.

Konkrétně má Enaip Veneto více než 60 OML a více než 400 uživatelů (nezaměstnaných, uchazečů o zaměstnání, migrantů, osob se zdravotním postižením), na které uplatňuje politiku orientace. zvyšování kvalifikace kvalifikace, rekvalifikace, profesní orientace, integraci sociální začlenění a zmírnění nepohodlí. Prostřednictvím nástrojů, které mohou rozvíjet digitální dovednosti, jsou OML jedinými odborníky, kteří mohou poskytovat poradenství/konzultace prostřednictvím online portálů v regionu Veneto, takže v tomto projektu budou hlavními aktéry experimentů s těmito nástroji.

RAKOUSKO

Mateřské školy a zařízení mimoškolní péče

Mateřská škola zajišťuje péči o děti do doby, než dosáhnou věku povinné školní docházky. Existují různé formy základního vzdělávání: jesle, mateřská škola, mimoškolní péče a dětská skupina, herní skupiny a denní péče o matku/otce. Zařízení základního vzdělávání jsou prvními vzdělávacími institucemi v životě dítěte. Povinná školní docházka v Rakousku začíná až v šesti letech, ale vzdělávání nezačíná povinnou školní docházkou. Mateřská škola je základem pro další úspěch ve vzdělávací kariéře, proto je primární sektor nejnižším základním stupněm vzdělávání (srov. OECD, Evropská unie, Statistický ústav UNESCO, 2015, s. 19).

Po jeslích nebo Kině mohou děti od tří let dobrovolně navštěvovat mateřskou školu; od předškolního roku 2010/11 je polodenní školka povinná a bezplatná pro všechny děti v šestém roce (Bundesministerium für Familien und Jugend, 2014).

Na celém světě probíhá péče a výchova kojenců a dětí ve skupinách (srov. Dollase, 2015, s. 30).

Definici "předškolní skupiny" lze nalézt v zákoně spolkové země Horní Rakousko. Z právního hlediska je definována jako skupina vzdělávacích zařízení a zařízení péče o děti, jejichž poskytování je zaměřeno především na děti ve věku od tří let do zahájení školní docházky (§2 Absatz 1 Satz 3 Oö.-KBBG).

Heterogenita složení skupiny v primárním sektoru zahrnuje mnoho kritérií, jako je věk, vzdělanostní třída, náboženství, národnost, vzdělání, ale také osobnostní a pedagogicky relevantní rozlišovací kritéria (např. temperament, sportovnost, ...) (srov. Dollase, 2015, s. 185).

Střediska mimoškolní péče jsou zařízení péče o děti dívek a chlapců školního věku - od šesti do dvanácti let. V době mimo vyučování (po vyučování a ve dnech mimo školní vyučování) nabízejí komplexní služby péče o děti. Hlavní úkoly středisek mimoškolní péče se týkají podpory dětí v jejich rozvoji, v získávání dovedností k učení, v organizování procesu učení a v přebírání odpovědnosti za vlastní jednání a záležitosti skupiny (Deutscher Bundestag 2005, s. 254).

Vzdělávací partnerství s rodiči

Předškolní zařízení a střediska mimoškolní péče nejsou pouze vzdělávacími institucemi. Jsou také poskytovateli služeb za zvláštních podmínek. Na jedné straně doprovázejí děti v jejich vývoji a na druhé straně jsou doplňkovou institucí k rodině. Cílem je také podporovat rodiče v jejich výchovných úkolech. Výchovné partnerství je velmi důležitým pilířem pedagogiky. Neustálá výměna a konstruktivní spolupráce mezi pedagogy a rodiči je faktorem optimálního vývoje dítěte (srov. Bäck, Hajsan & Bayer-Chisté, 2011, s. 99).

Čím mladší jsou děti, tím důležitější a zásadnější je úzká spolupráce s rodiči. Malé děti ještě nejsou jazykově schopné vyjádřit se ke svému dni. Klíčovou roli zde proto hraje dokumentace a podrobné rozhovory s rodiči. Zejména v adaptačním období je nezbytná podrobná a důvěrná výměna informací mezi rodiči a pedagogickými pracovníky (srov. Stamer-Brandt, 2020, s. 29).

Cíle vzdělávacího partnerství jsou následující:

- Navažte vztah založený na partnerství a vyjasněte si vzájemná očekávání,
- Signalizace otevřenost i transparentnost a informování o práci pedagogické práce v organizaci,
- Sdílení informací o dítěti jako podklad pro pedagogickou práci,
- Nabídka příležitostí k účasti (spolupráce, spolurozhodování, spolurozhodování),
- Umožnění názorových procesů,
- Poradenství a podpora rodičů v otázkách vývoje,
- Přijímání konstruktivní kritiky prostřednictvím systému řízení stížností,
- Integrace rodičů migrantů (vnímání kulturní rozmanitosti jako obohacení, zohlednění zvláštních potřeb) a
- Vytváření sítí, tj. otevření organizace vnějšímu světu a navazování kontaktů s dalšími relevantními organizacemi (srov. Bäck, Hajsan a Bayer-Chisté, 2011, s. 99).

Metody práce s rodiči

Pedagogický sbor má k dispozici širokou škálu metod práce s rodiči. Zejména v počátečním období je důležité tzv. adaptační období, úvodní rozhovor a zkušební období. Základem spolupráce v partnerském duchu jsou úvodní a rodičovské večery. Dvěřní rozhovory jsou nejčastější formou každodenního kontaktu s rodiči. Ačkoli by měly být využívány záměrně, telefonáty rodičů by měly být využívány v případě složitějších nebo hlubších otázek. Stále častěji se využívají také telefonické hovory, zejména od pandemie koronaviru. Partnerství v oblasti vzdělávání lze podpořit také prostřednictvím médií. Příkladem mohou být nástěnné tabulky, dopisy rodičů, průzkumy, domovské stránky a fóra. Zvláště často se používají nástěnné tabulky a dopisy od rodičů. Poskytují dobrý způsob sdílení informací, které se týkají všech rodičů. Tímto způsobem lze sdělovat organizační a věcné informace, aby se předešlo dlouhým rozhovorům při výchově dětí (srov. Bäck, Hajsan a Bayer-Chisté, 2011, s. 108).

Za výchovu dítěte jsou odpovědní především rodiče. To znamená, že jsou také prvním kontaktním místem v mateřských školách a centrech mimoškolní péče. Rodiče a pedagogičtí pracovníci by měli spolupracovat. Měla by být také zohledněna individuální situace rodičů. To vyžaduje živé setkávání (srov. Roth, 2013, s. 16).

Písemná komunikace

Jak bylo popsáno výše, významná část výchovného partnerství s rodiči v mateřských školách a mimoškolních zařízeních využívá psaní a čtení: nástěnky, oznámení, ankety nebo dopisy rodičům. Termíny, projekty nebo obecně platná pravidla jsou tímto způsobem sdělovány jasně a jednoznačně. Složitější témata lze písemně sdělit s větší přesností. (srov. Bäck, Hajsan & Bayer-Chisté, 2011, s. 99).

Tato forma komunikace je však pro velkou část rodičů ve školce nebo mimoškolní skupině spojena s určitými obtížemi.

Migrace a rozmanitost jako výzva

Základní vzdělávací instituce jako vzdělávací instituce se v současné době potýkají s odbornými problémy. Transkulturalita jako rozmanitý společenský prvek, rovná participace, nedostatek personálu, zvýšený podíl migrantů a mnoho dalších aspektů posledních desetiletí jsou výzvou pro výchovné poradce k inovativním řešením. Zejména děti, ale i rodiče jsou podporováni a povzbuzováni (srov. Beckord, 2011, s. 10 a násl.).

Důležitým úkolem je zde zohlednit a pochopit různorodost osobních - ale i kulturních - potřeb (srov. tamtéž, s. 27).

Funkční negramotnost

Funkční analfabeti mají nižší čtenářské dovednosti, než je předpokládán znalostní základ (srov. Bundesverband Alphabetisierung und Grundbildung e.V., 2022, s. 4).

Funkční negramotnost je termín, který byl zaveden teprve v polovině 20. století a znamená, že není s plně minimální společenský požadavek na znalost psaného jazyka, takže společenská účast je omezena nedostatkem písemné komunikace ve všech oblastech života. Někteří rodiče ve vzdělávacích institucích mohou mít také nepřehlédnutelné potíže s gramotností. Je obtížné přesně určit, kolika lidí se to týká. Zdá se, že je také problém určit, kdy člověk umí číst a psát "dostatečně", aby zvládl každodenní život. Mnoho dospělých navíc nachází strategie, jak tyto obtíže skrýt, a tím se počet postižených zvyšuje (srov. tamtéž, s. 21).

Náš závěr

Odborníci v oblasti vzdělávání proto stojí před nelehkým úkolem. Na jedné straně mají rodiče, pro které jsou srozumitelné písemné informace velmi důležité a slouží také jako výchovné partnerství. Na druhé straně musí oslovit rodiče, jejichž jazykové a písemné kompetence jsou nižší. Zejména u informací, které jsou zasílány všem rodičům, je opakovaný osobní rozhovor kromě každodenní rutiny ve skupině s mnoha malými dětmi téměř nemožný. Proto je nutné vytvořit způsob, jak rodiče oslovit prostřednictvím dopisů, aniž by je to příliš zatěžovalo.

ČESKÁ REPUBLIKA

Doležalová (2005, s. 40) uvádí přehled specifických charakteristik funkční gramotnosti, který je výsledkem analýzy definic a požadavků na funkční gramotnost ve společnosti:

- Rich struktura dovednosti čtení, psaní i aritmetika z hlediska v termínech kvality a rozsahu.
- Schopnost pracovat se souvislými i nesouvislými texty, které jsou bohatě strukturované a nabitě informacemi.
- Účast vyšších úrovní myšlenkových operací při práci s textovými informacemi.
- Schopnost pracovat s informacemi "mimo text", tj. s informacemi, které člověk potřebuje k řešení úkolu a které nejsou obsaženy v textu.
- Při řešení konkrétního úkolu nebo problému, obvykle z každodenního života, uplatňují čtenářskou a matematickou gramotnost.
- Komplex znalostí a dovedností, které má funkčně gramotný člověk, je otevřený.

Čtení, čtenářská gramotnost a porozumění jsou také pojmy, které se často používají k popisu úrovně gramotnosti. Fisher (1999) definuje čtení nebo rozpoznávání slov jako "proces přeměny písmen na slova a schopnost je správně vyslovit" (s. 57). Výsledky testů rozpoznávání slov mohou být zavádějící, protože ukazují pouze schopnost člověka identifikovat slova, nikoliv jeho schopnost porozumění.

Čitelnost je definována jako snadnost čtení psaných nebo tištěných informací. Je založena na měření několika různých prvků v daném tištěném materiálu, jako je úroveň použitého jazyka a rozvržení a design stránky (Hasselkus, 2009). Tyto proměnné ovlivňují, do jaké míry bude skupina čtenářů schopna přečíst styl psaní vybrané tištěné pasáže.

Oproti tomu porozumění čtenému textu je míra, do jaké jedinec rozumí tomu, co četl (Fisher, 1999; Koo, Krass a Aslani, 2005). Je to schopnost pochopit význam sdělení - porozumět jeho podstatě. Zdravotnický pracovník může určit, zda došlo k porozumění zdravotním pokynům, tím, že si všimne, zda jsou klienti schopni správně předvést nebo si vlastními slovy vybavit sdělení, které obdrželi.

Důvody nedostatečné gramotnosti dospělých

Doležalová (2005) uvádí základní přehled faktorů ovlivňujících funkční gramotnost a v zásadě je dělí na objektivní a subjektivní. Objektivní faktory funkční gramotnosti dále dělí na faktory makroprostředí, faktory lokálního prostředí a faktory mikroprostředí.

Objektivní faktory

Faktory makroprostředí se vztahují k charakteristikám státu a veřejné správy a zmiňují především ekonomické a kulturně-politické faktory.

1. ekonomické faktory

- náročné technologické postupy

- rychlé změny ve výrobních technologiích a struktuře pracovní síly
- komunikace prostřednictvím nových komunikačních technologií a médií (kromě textu, přenosu obrazu nebo zpracování informací) - vizuální kultura, komunikace s institucemi ve stále formalizovanější podobě.
- vznik nových typů bohatě strukturovaných textů (v práci i v každodenním životě).
- podpora infrastruktury, tj. rozvoj a kvalita vzdělávání.
- zvýšení počtu osob zaměstnaných ve službách (...)

2. Kulturní a politické faktory (zaměřené na pedagogické zázemí):

- zajištění povinné školní docházky a práva na vzdělání.
- vysoká úroveň vzdělání: obsah výuky je bohatý, jsou zajištěny materiální a metodické aspekty vzdělávání.
- všeobecné vzdělání i na odborných školách (Rabušicová, 1998, s. 20).
- příprava učitelů na univerzitní úrovni
- vhodné příležitosti pro různé typy vzdělávání, široká škála vzdělávacích programů reagujících na doplnění nových typů gramotností, rekvalifikací atd. v rámci celoživotního vzdělávání.
- politické a ideologické vlivy na vývoj vzdělávání

Místní faktory ve vztahu k:

1. různé oblasti (regiony)

- ve slumech, etnických čtvrtích (ghettech), ekonomicky zaostalých oblastech, které jsou spojeny s chudobou a nezaměstnaností (negratnost nebo nízká úroveň funkčních dovedností se přenáší z rodičů na děti).
- v oblastech s omezenou dostupností škol (z důvodu vzdálenosti).

2. skupiny

- skupiny pracovních migrantů
- okrajové skupiny
- nižší sociální vrstvy se slabou ekonomickou základnou, s nízkými kulturními motivy a potřebami a s omezenými možnostmi rozvoje (sociálního, ekonomického a kulturního).

Faktory mikroprostředí

jsou zúženy především na tzv. rodinné faktory, které se z pohledu autorky jeví jako klíčové, a proto je ve svém příspěvku uvádí formou tabulky, v níž uvádí faktory vysoké a nízké gramotnosti (Doležalová, 2005, s. 54).

Subjektivní faktory

Kromě výše stručně uvedených objektivních faktorů ovlivňují úroveň funkčních dovedností dospělých také subjektivní faktory, které zahrnují jak vrozené predispozice jedince, tak získané vlastnosti a zkušenosti. Nejdůležitější z nich jsou následující:

- věk
- schopnosti a připravenost na další vzdělávání
- intelektuální úroveň

- schopnost proaktivně pracovat s informacemi
- volné vlastnosti
- negramotnost nebo nedostatečná gramotnost.
- připravenost na změnu, schopnost . přizpůsobivost adaptabilita na změny strukturálním a technickým změnám, změnám v zaměstnanosti, flexibilitě

Genuneit (1996) shrnul příčiny nízké úrovně funkční gramotnosti do konceptu důsledků starých a nových forem chudoby, a to:

- ekonomická chudoba (nízký ekonomický status rodin osob s nízkou úrovní funkční gramotnosti),
- sociální chudoba (sociální vyloučení a diskriminace osob s nízkou úrovní funkční gramotnosti),
- komunikační chudoba (nedostatek komunikace (čtení, psaní, mluvení) v rodinách s nízkou funkční gramotností, upřednostňování televize atd.).
- pedagogická chudoba (rigidita vzdělávacího systému, univerzální přístup, nedostatečná podpora rozvoje gramotnosti atd.).
- chudoba politické (nedostatečné provádění změny w struktury školských struktur a vzdělávání učitelů) (Döbert, Hubertus, 2000, s. 45, Nickel, 2002, s. 4).

Koncept vyhledávání příčiny snížená úrovně gramotnosti funkční negramotnosti v dospělosti podporuje i zvláštní případ funkční negramotnosti, tzv. sekundární negramotnost (sekundärer Analphabetismus) (Hubertus, 1995), o níž pojednává Nickel (2002, s. 3). Tento koncept předpokládá, že po více či méně úspěšném osvojení gramotnosti během školní docházky následuje v průběhu let proces zapomínání a ztráty znalostí a dovedností, jehož výsledkem je nedostatek oproti společensky definované minimální úrovni gramotnosti.

Možným doplněním tohoto argumentu je fenomén označovaný jako sekundární funkční negramotnost, tj. pokles úrovně gramotnosti (Gavora, 2000a, s. 35), který je zdůvodňován změnou preferencí při získávání informací, kdy čtení je postupně nahrazováno elektronickými médii, která jsou založena na zprostředkování vizuálních sdělení (zejména televize), čímž nedochází ke kultivaci gramotnosti jako dříve.

Je pravděpodobné, že tato strategie se přenáší i do dospělosti v podobě vyhýbání se používání gramotnosti ze strachu z odhalení vlastní nedostatečnosti. Nickel (2000) uvádí příklady strategií, které používají lidé s nízkou úrovní funkční gramotnosti: vyhýbání se činností, při nichž lze gramotnostní dovednosti využít, výmluvy (zapomenuté brýle, vykloubený prst, zraněná ruka atd.), delegování (přenesení pravomocí na jiné). Je zřejmé, že i tento přístup je překážkou rozvoje úrovně funkčních dovedností, ukazuje také na závislost takto postižených na pomoci okolí a na omezení činností, kterých se mohou "beze strachu" účastnit.

Socioekonomické faktory ovlivňující funkční negramotnost v České republice

Vzdělávání

Podle SIALS/PIAAC patří osoby s nižším než středoškolským vzděláním s velkou pravděpodobností mezi ty, jejichž gramotnost je považována za nedostatečnou. Rozdíl v úrovni funkční gramotnosti mezi ostatními úrovněmi vzdělání nebyl tak markantní. Vztah mezi vzděláním rodičů a úrovní funkční gramotnosti ukázal, že vzdělání rodičů ovlivňuje úroveň gramotnosti dospělých potomků. Údaje o vzdělání rodičů sloužily jako zástupný ukazatel socioekonomického statusu rodiny. Pokud bychom porovnali vzdělání rodičů a vzdělání respondentů, zjistili bychom, že vztah je

a výsledky mohou sloužit jako základ pro teorie mezigeneračního přenosu.

Věk

Mladší respondenti dosáhli lepších výsledků v testech funkčních dovedností, ale jak poznamenal Matějů (2002), v mezinárodním měřítku došlo u mladých lidí k velkému poklesu funkčních dovedností ve srovnání s jejich vrstevníky stejného věku z jiných zemí.

Pohlaví

Ze všech sledovaných faktorů mělo pohlaví nejmenší vliv na dosaženou úroveň funkčních dovedností. To znamená, že výkony mužů a žen v testech funkčních dovedností byly relativně vyrovnané.

Zaměstnání a každodenní život

Informace o používání gramotnosti v práci a každodenním životě potvrdily známé rčení, že praxe dělá mistra. Naopak respondenti, kteří mají zaměstnání nevyžadující gramotnost a kteří ve volném čase nikdy nezpracovávají textové informace, mají velmi nízkou úroveň funkční gramotnosti. Nedostatečné využívání gramotnosti v každodenním životě znamená reálné ohrožení kvality života jedince a jeho rodiny.

Z výše uvedeného je zřejmé, že prevence nízké gramotnosti je složitý a mnohvrstevnatý proces, který musí probíhat v mnoha oblastech života lidí. Je nutná spolupráce různých aktérů z řad politiků, zaměstnavatelů, vzdělávacích institucí, neziskových organizací, regionálních úřadů, médií a dalších podpůrných institucí (knihoven, kulturních center atd.). Zároveň je třeba zkvalitnit pedagogická opatření v průběhu povinné školní docházky, která by měla zajistit optimální úroveň gramotnosti pro jejich rozvoj v dalších etapách života (celoživotní vzdělávání).

3. Navrhování řešení: úvod do vývoje nástrojů

Uveďte konkrétní cíle, povahu a předpokládaný dopad nástroje, místa, kde bude pilotní projekt prováděn, a pokyny k praktickému provádění pilotního projektu.

Navrhování řešení: Nástroje pro karty

MEMO

Cíle:

Hlavní cíl:

Snížení sekundární a funkční negramotnosti Specifické

cíle:

Zlepšení fungování a usnadnění integrace uprchlíků, včetně snížení překážek spojených s integrací ukrajinských uprchlíků v Polsku a v širším měřítku v EU - se zaměřením na problémy vyplývající z používání latinky osobami hovořícími cyrilicí.

Zlepšení fungování lidí, kteří mají problémy se sekundární a funkční negramotností v moderním světě.

Vytvořit co nejuniverzálnější a nejflexibilnější nástroj, který mohou pro písemnou komunikaci používat ti, kdo pracují s lidmi se sekundární a funkční negramotností.

Příroda

Nástroj vyvinutý v rámci projektu se bude skládat z modulů, které jsou uzavřenými věcnými nebo metodickými celky. Moduly budou v případě potřeby rozděleny do bloků. Moduly budou mít nejméně dvě odlišné části - pracovně nazvané minimální a maximální rozsah.

Jednotlivé moduly budou samostatnými celky, které lze zavádět v téměř libovolném pořadí. Některé moduly mohou být vynechány, sloučeny nebo rozšířeny, pokud to dovolí/vyžadují specifické vlastnosti publika.

Metodika spočívá v co největší aktivizaci účastníků pomocí vhodných forem činností. Maximální zapojení účastníků bude možné díky zaměřením na praktické záležitosti, což naznačuje, že získané dovednosti mají přímý dopad na zlepšení fungování (komunikace) daného účastníka s jeho okolím. Tomu budou odpovídat i výukové materiály, nasycené úkoly, jejichž splnění přinese účastníkovi na jedné straně uspokojení, na straně druhé umožní vizualizovat hmatatelné přínosy plynoucí ze zvládnutí dané dovednosti/znalosti.

Nástroj zohlední rozdíly ve fonetické podobě stejných písmen v různých jazycích zemí EU a zvýší povědomí o úskalích transkripce a transliterace z cyrilice a do cyrilice. Speciální modul bude věnován rychlému rozpoznávání latinských znaků - např. názvů míst na rozcestnících, železničních stanicích apod. v situacích vyžadujících rychlou orientaci.

Nástroj bude co nejuniverzálnější a nejpružnější, aby jej bylo možné přizpůsobit specifikům a potřebám, které jednotliví partneři diagnostikují, a také měnící se situaci - potenciálním novým vlnám uprchlíků, novým směrům migrace, novým výzvám (např. klimatickým uprchlíkům, tj. lidem prchajícím z oblastí postižených klimatickou katastrofou).

Předpokládaný dopad nástroje

Předpokládáme, že tento nástroj nebude alternativou k tradiční škole nebo mimoškolnímu vzdělávání. Stane se potenciální příležitostí k rychlé kompenzaci komunikačních deficitů, které brání plnohodnotnému a efektivnímu fungování v moderním světě, často i na elementární úrovni (např. správné přečtení názvu ulice nebo města v Polsku člověkem, který ovládá cyrilici, ale má problémy s latinkou, napsáním/přečtením svého jména, příjmení nebo adresy).

Správné a efektivní používání nástroje by mělo účastníkovi umožnit, aby si po skončení kurzu osvojil alespoň základní dovednosti:

- zaznamenat vaše jméno a adresu a rozpoznat tyto údaje, pokud jsou zaznamenány;
- rozpoznávání místních názvů a jejich výslovnost umožňující identifikaci (zvláštní důraz bude kladen na rozlišování názvů s podobným zvukem {Siemianowice / Świętochłowice}, dlouhých a složených dvouslovných názvů [Dąbrowa Górnicza, Jastrzębie Zdrój} a názvů obsahujících mnoho polských diakritických znamének {Łódź });
- správné vyplnění úředních formulářů (identifikace objednávek a správný přepis ukrajinských názvů);
- porozumění popisům, které se objevují v každodenním životě (např. názvy a složení výrobků, jízdní řády, popisy na dopravních značkách, informace ve zdravotnických zařízeních);
- používání virtuálních i počítačových klávesnic s latinkou;
- posílání krátkých zpráv prostřednictvím rychlých zpráv.

Pilotáž

Otázky související s podrobnostmi pilotního projektu nelze v této fázi přesně určit. Dynamická situace uprchlíků, organizační a právní změny v jejich situaci, postupné vlny emigrace a reemigrace činí situaci nepředvídatelnou. Bude zapotřebí co nejpružnější a nejprizpůsobivější přístup, který předpokládá okamžitou reakci na případné náhlé změny situace.

Pokyny k praktickému provádění pilotního projektu

Současná situace umožňuje předpokládat, že primární formou kontaktu s uprchlíky z Ukrajiny bude využití institucí sociální péče a nevládních organizací. K tomu přispěje spolupráce s uprchlickými centry, kde bude možné oslovit více potenciálních účastníků pilotního projektu najednou.

Pilotní projekt bude probíhat následujícím způsobem:

- identifikace a nábor skupiny účastníků, pokud možno reprezentativní. V současné době vše nasvědčuje tomu, že půjde o ukrajinské ženy, nejčastěji s dětmi, a tudíž neaktivní nebo málo aktivní na trhu práce;
- úvodní test znalostí a dovedností v latině s diagnostikou nedostatků a určením okamžitých potřeb - prvním krokem bude napsání vašeho jména v latině;
- podstatné další kroky s průběžným hodnocením a okamžitými změnami a zlepšeními metodiky. Do činnosti bude nutné zapojit dvě osoby - školitele a hodnotitele (ale aktivně podporovat školitele, pokud je to nutné a možné);
- rozsáhlé hodnocení efektivity a významu kurzů, včetně hodnotícího průzkumu a testů (pretest a posttest, v druhém případě také na konci etap nebo modulů). To bude doplněno rozsáhlými průzkumy provedenými u vybraných účastníků.
- vývoj doporučení po pilotním projektu, včetně návrhů změn a vylepšení použitých nástrojů. Tato doporučení budou rovněž zohledňovat názory účastníků pilotního projektu.

Video moduly pro uchazeče o zaměstnání

Hlavní cíl:

Snížení funkční negramotnosti mezi uchazeči o zaměstnání (nezaměstnaní starší 30 let).

Specifické cíle:

Zlepšení fungování a usnadnění integrace nezaměstnaných osob na trhu práce, včetně snížení překážek souvisejících s funkční negramotností,

Zlepšení fungování na trhu práce u osob, které mají problémy s funkční negramotností, pomoc při zlepšování základních dovedností souvisejících s "učením se číst", "numerickými výpočty", "efektivní komunikace", "používání moderních technologií" a obecné porozumění a používání textu a numerických výpočtů pro zvládnutí každodenních životních a pracovních úkolů u dospělých s nízkou kvalifikací, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením.

Příroda

Nástroj vyvinutý v rámci projektu se bude skládat z krátkých videomodulů (7), což jsou uzavřené obsahové nebo metodické celky nahrané a umístěné na kanálu Youtube projektu Alphabeter. Nástroj, který bude vyvinut, se bude skládat z krátkých videomodulů (6 nebo 7), což jsou uzavřené obsahové nebo metodické celky nahrané a nahrané na kanál Youtube projektu Alphabeter. Vyvíjený nástroj se při rozhovorech s uživateli připojí k souboru nástrojů OML. Bude součástí profilu dovedností. Hodnocení dovedností spočívá ve vypracování individuálního listu dovedností jako výsledku procesu analýzy vzdělávacích, pracovních a sociálních zkušeností, který umožňuje identifikovat dovednosti a prvky, které může adresát posílit, aby mohl vypracovat plán profesního rozvoje k dosažení konkrétních cílů. Použití tohoto nástroje umožní usnadnit a podpořit další fázi výukové a poradenské služby.

PR2 projektu Alphabeter se bude skládat z 6/7 videoklipů, které může OML šířit během orientačních hovorů s uživateli v rámci

18 centra Enaip w severní Itálie. Máme 76 OML, kteří mohou pracovat až ve 4 školicích střediscích ENAIP Veneto.

ENAIP Veneto: umístění a prostory

- OBLAST BELLUNO + VICENZA
 - Feltre
 - Longarone
 - Vicenza
 - Bassano del grappa
- PADVA REGION
 - Padova
 - Citadella
 - Piazzola sul B.
 - Conselve
 - Piove di Sacco
- OBLAST ROVIGO
 - Rovigo
 - Porto Viro
- OBLAST BENÁTKY + TREVISO
 - Dolo
 - Noale
 - Chioggia
 - Conegliano
- OBLAST VERONA
 - Verona
 - Legnago
 - Isola della Scala
 - Sídlo v Padově

Tel +39 049 8658911 - direzione@enaip.veneto.it - www.enaip.veneto.it

V této fázi vývoje nástrojů můžeme jistě využít vynikajícího evropského projektu Erasmus.

+ s názvem DECENT 1(Digitální strategie zvyšování základních dovedností dospělých jako nástroj boje proti funkční negramotnosti).

Hlavním cílem projektu bylo zvýšit účinnost boje proti funkční negramotnosti u dospělých osob s nízkou kvalifikací ohrožených sociálním vyloučením v šesti evropských zemích.

Můžeme využít některé z obsahů vzdělávacích modulů vytvořených v rámci projektu DECENT a přizpůsobit je naší cílové skupině.

Následují moduly (videoklipy), které může Enaip Veneto vytvořit a přizpůsobit vybrané cílové skupině, kterou představují uchazeči o zaměstnání starší 30 let (nezaměstnaní, ženy, migranti, osoby se zdravotním postižením).

Videoklip 1. SPiD - Veřejný systém digitální identity

Systém veřejné digitální identity (SPiD) je digitální identita sestávající z dvojice přísně osobních údajů (uživatelské jméno a heslo), které umožňují přístup k online službám veřejné správy a soukromých členů. Jednoduchý, bezpečný a rychlý systém SPiD lze použít z jakéhokoli zařízení: počítače, tabletu i chytrého telefonu, kdykoli na webové stránce nebo v aplikaci služby najdete tlačítko "Vstup pomocí SPiD". Video vysvětluje postup získání SPiD.

Videoklip 2. Agentury práce

Komplexní přehled pracovních agentur, digitální registrace a přístup. Agentury nabízejí služby, jako je sledování nabídky s poptávkou, školení a podpora outplacementu. Video je návodem, jak krok za krokem používat vyhledávače k nalezení webových stránek agentur, na příkladu agentury Adecco. Podrobný postup registrace, včetně zadání údajů, nahrání životopisu a souhlasu se shromažďováním údajů. Výhody registrace, přístup k personalizovaným nabídkám práce a možnosti filtrování bez registrace. Důraz na proaktivitu uchazečů o zaměstnání. V závěru je uveden seznam pracovních agentur a webových stránek, který nabádá k tomu, aby se lidé obraceli na více agentur a zvýšili tak své šance na nalezení zaměstnání.

Videoklip 3. Webové stránky pro hledání práce

Tento videonávod poskytuje ucelený přehled webů pro hledání práce a jejich funkcí. Diváci se dozvědí, jak přistupovat k hlavním platformám pro vyhledávání pracovních míst a jak je používat, přičemž zvláštní pozornost je věnována například webu INDEED. Výukový program zahrnuje proces registrace, včetně vytvoření bezplatného účtu a nahrání životopisu. Vysvětluje, jak vyhledávat pracovní nabídky pomocí vhodných filtrů, a poskytuje tipy, jak si pečlivě přečíst inzeráty před podáním žádosti o zaměstnání. Kromě toho návod ukazuje, jak spravovat profily a životopisy, včetně aktualizace kvalifikací a pracovních preferencí. Ve videu je také zmíněno možné využití obecných inzertních stránek pro vyhledávání pracovních nabídek. Celkově tento výukový program vybaví uchazeče o zaměstnání potřebnými znalostmi a praktickými kroky, aby se mohli efektivně pohybovat po pracovních stránkách a maximalizovat své šance na nalezení vhodného zaměstnání.

Videoklip 4. Životopis EUROPASS

Tento videonávod nabízí komplexní průvodce psaním životopisu Europass (CV) a jeho významem při žádosti o zaměstnání. Vysvětluje standardní formát a online platformu pro vytváření personalizovaných životopisů a motivačních dopisů. Uživatelé si mohou vybrat z různých šablon, přizpůsobit si vzhled a prohlédnout si dokument před vygenerováním verze PDF. Výukový program také upozorňuje na funkci hodnocení digitálních dovedností a zdůrazňuje význam optimalizace profilů na síti LinkedIn pro hledání zaměstnání a navazování kontaktů. Celkově,

¹ <https://decent.erasmus.site/dissemination-materials/>

Výukový program poskytuje divákům potřebné znalosti a nástroje k vytvoření efektivního životopisu Europass a ke zvýšení jejich profesního zviditelnění.

Videoklip 5. Efektivní komunikace

Hlavním účelem tohoto videokurzu je ukázat, jak komunikovat s ostatními a mezi lidmi, jaké nástroje/schopnosti můžeme použít a jak vyjádřit své potřeby, pocity a slova tak, aby jim naslouchající osoba rozuměla. Klíčové je komunikovat a zajistit, aby informace byly přijaty se správným významem. Pro efektivní komunikaci musí každý člověk vědět, co, jak, kdy a komu sdělit, a informace musí být sděleny srozumitelným způsobem. Komunikace je obousměrný proces a neznamena pouze výměnu informací, zpráv, myšlenek nebo pocitů, ale týká se také vytváření a sdílení významu. Je to kanál, jehož prostřednictvím jsou lidé schopni navázat vzájemné spojení.

Videoklip 6. Rozhovor

Tento videonávod obsahuje tipy, jak se efektivně připravit na pracovní pohovor. Diváci se dozvědí, jak je důležité prozkoumat společnost, vhodně se obléknout a nacvičit si sebe prezentaci. Výukový program zdůrazňuje, že je důležité během pohovoru prokázat motivaci a vyzdvihnout měkké dovednosti. Obsahuje také tipy, jak klást správné otázky, abyste ukázali zájem a profesionalitu. Kromě toho video radí, jak je důležité být upřímný ohledně předchozích zkušeností a vyhnout se během pohovoru zakázaným tématům. Diskutuje se o neverbální komunikaci, přičemž jsou uvedeny tipy týkající se udržování očního kontaktu, pevného stisku ruky, vhodné mimiky a tónu hlasu. Při dodržení těchto tipů budou posluchači dobře připraveni a sebevědomě postoupí do další fáze p o h o v o r u .

Videoklip 7. Pracovní smlouvy

Tento videokurz poskytuje ucelený přehled pracovních smluv v Itálii. Vysvětluje pojem pracovní smlouvy a její význam při úpravě práv a povinností zaměstnanců a zaměstnavatelů. Výukový program upozorňuje na různé typy smluv, včetně pracovních smluv, a jejich výhody pro společnosti. Zabývá se důležitými aspekty pracovní smlouvy, jako je náplň práce, místo výkonu práce, odměňování a pracovní podmínky. Zdůrazněna je úloha národních kolektivních smluv (KSP) při definování práv a povinností. Kromě toho se učebnice zabývá dvěma hlavními typy smluv: smlouvami podle zákoníku práce, ostatními podle občanského zákoníku, a podrobně se věnuje různým specifickým typům smluv, jako jsou smlouvy na dobu neurčitou, na dobu určitou, na částečný úvazek a učňovské smlouvy. Celkově nabízí cenný vhled do italského prostředí pracovních smluv.

Pilotáž

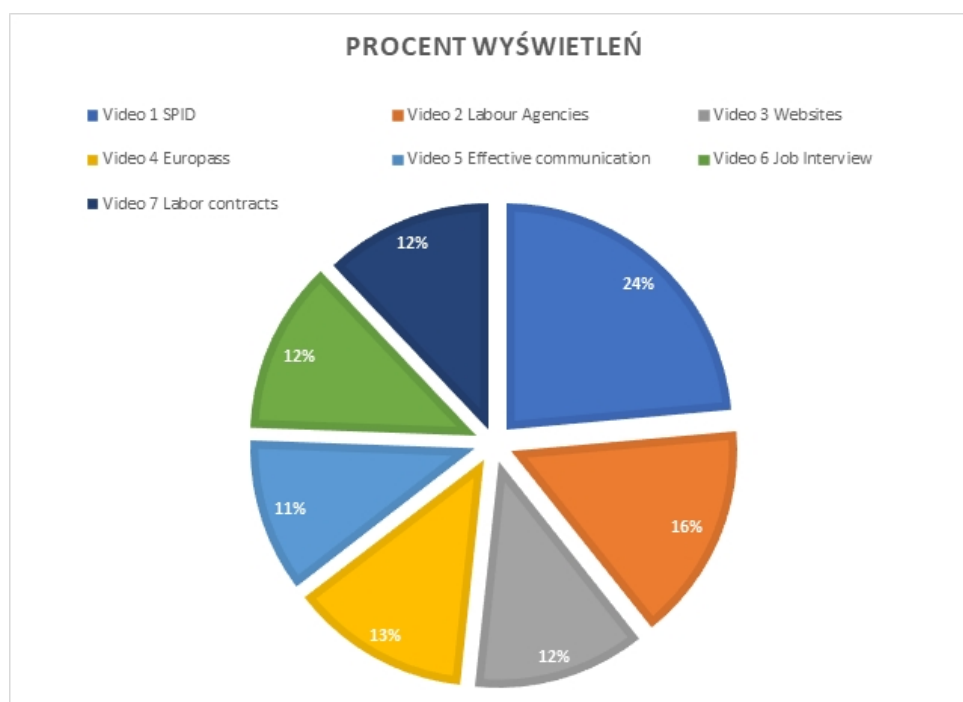
Paní Elvira Natale a paní Claudia Pagnussat, kariérní poradkyně a manažerky projektů aktivní politiky trhu práce v Enaip Veneto, spolupracovaly na tvorbě videoklipů a pilotně uspořádaly workshop přizpůsobený učitelům (OML) pracujícím s nezaměstnanými staršími třiceti let. Cílovou skupinou byli nezaměstnaní, včetně těch, kteří pobírají podporu příjmu, a migranti, kteří se snaží vstoupit nebo znovu vstoupit na trh práce. Tito lidé byli podporováni z národních a regionálních programů, na nichž se ENAIP Veneto podílí, přičemž hlavní finanční prostředky pocházely z programu GOL - 2021-2025 (program záruk zaměstnanosti pracovníků). Cílem seminářů bylo uspokojit specifické potřeby této skupiny, která často neměla formální vzdělání, byla dlouho mimo trh práce a potýkala se s problémy souvisejícími s jazykovými bariérami, nedostatkem digitálních dovedností, mezerami ve znalostech pracovního práva a přístupem ke spolehlivým zdrojům informací.

Hlavními cíli semináře bylo umožnit účastníkům, aby si sami hledali budoucí zaměstnání, zvýšit své kompetence ve vybraných pracovních oblastech a podpořit jejich aktivní občanství. Pro dosažení těchto cílů se obsah workshopu zaměřil na školení digitálních kompetencí, zvyšování kvalifikace, rekvalifikaci a podporu kariérního poradenství a poradenství. Přizpůsobením nástrojů a přístupu charakteristikám a potřebám účastníků se workshop zaměřil na poskytnutí praktické a relevantní podpory, která účastníkům umožní úspěšně pokročit na cestě k

zaměstnání.

Na základě této metodiky byla vytvořena série 7 videonávodů, jak bylo popsáno výše, které mají učitelům pomoci podpořit návrat cílové skupiny na trh práce. Tato videa byla zpřístupněna na YouTube s otevřeným přístupem, což uživatelům umožnilo, aby se na ně sami podívali a podle potřeby se k nim vraceli. Během následných setkání s provozovateli se uživatelé zapojili do diskuze o obsahu, který byl ve videích obsažen.

V září 2023 byl celkový počet zobrazení kanálu Alphabetter na Youtube 356. Níže je graf s procentuálním podílem zobrazení:

Video 1 SPID

Video 2 Pracovní agentury Video 3

Webové stránky

Video 4 Europass

Video 5 Efektivní komunikace

Video 6 Pracovní pohovor Video

7 Pracovní smlouvy

Za účelem posouzení účinnosti těchto výukových materiálů a získání zpětné vazby od uživatelů byl vypracován komplexní průzkum. Tento průzkum kombinoval prvky sebehodnocení s otázkami určenými k posouzení toho, jak uživatelé porozuměli obsahu videa. Tento průzkum poskytl cenné informace o tom, jak byly videonávody cílovou skupinou přijaty, pochopeny a používány.

Předpokládaný dopad nástroje

Pro posouzení dopadu videonávodů byl dotazník zpětné vazby navržený ve formulářích Google rozdělen do čtyř částí, aby bylo možné zhodnotit účinnost a přijetí nástroje.

Struktura průzkumu

Část 1 Geografické údaje - státní příslušnost, pohlaví, úroveň vzdělání

- Nedávné zaměstnání, délka

nezaměstnanosti Část 2. Spokojenost -

materiál, délka, uspořádání

- Transparentnost, praktičnost, dostupnost

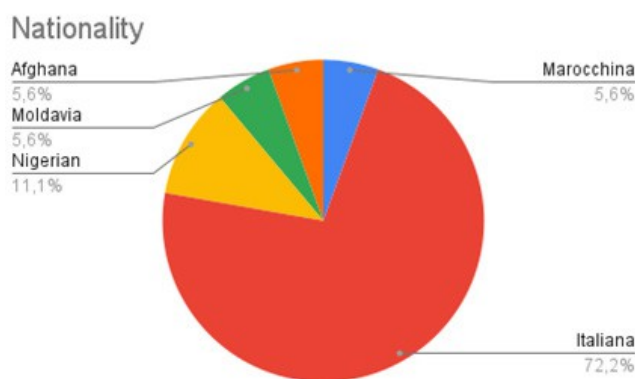
Část 3 Sebehodnocení - Co bylo nového, co jsem se naučil?

- Obecné porozumění

Oddíl 4 Návrhy - silné stránky nástroje, oblasti pro zlepšení

První oddíl obsahoval demografické údaje o cílové skupině, po němž následoval druhý oddíl hodnotící celkovou spokojenost s videonahrávkami školení s důrazem na jejich přístupnost a srozumitelnost. Třetí oddíl obsahoval sebehodnotící otázky hodnotící porozumění, výsledky učení a potíže, se kterými se setkali. Čtvrtý a poslední oddíl se zaměřil na vnímanou účinnost videí s cílem navrhnout zlepšení kvality školení. Při analýze shromážděných údajů se zpočátku vyskytl problém se získáním smysluplného vzorku účastníků, a to kvůli nízké úrovni počítačové gramotnosti mnoha osob. Zatímco videonávody na YouTube získaly značný počet zhlédnutí, prostřednictvím formuláře Google bylo získáno pouze malé procento odpovědí. Přesto se nám podařilo získat 20 kompilací formuláře, které nabízejí první pohled na výsledky školení a vnímanou účinnost nástroje.

Při analýze demografických údajů se ukázalo, že podíl zahraničních uživatelů je konzistentní, i když většinu respondentů tvořili Italové. Úroveň vzdělání se lišila, většina uživatelů uvedla středoškolské vzdělání, někteří měli kvalifikaci v oblasti odborného vzdělávání a přípravy nebo diplom a několik z nich dokonce titul nebo magisterský titul. To naznačuje minimální případy funkční a středoškolské negramotnosti na vyšších úrovních vzdělání, i když ne zcela chybějící.

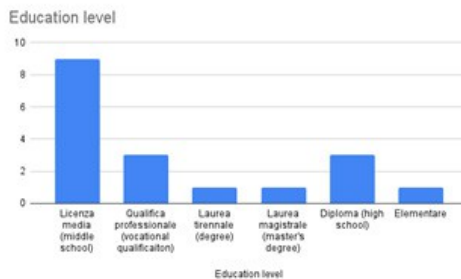
Afghánská státní příslušnost 5,6 %

Moldavština 5,6 %

Nigerijský 11,1%

Marocký 5,6%

Italština 72,2 %

Úroveň vzdělání

Licenza media (střední škola)

Qualifica professionale (odborná kvalifikace) Laurea

trennale (titul)

Diplom (střední škola)

Elementare

Další otevřené otázky, přidané za účelem prohloubení znalostí vzorku, poskytly informace o předchozích pracovních rolích účastníků a délce jejich nezaměstnanosti. Objevily se vzorce, které odhalily minulost praktických a nenáročných rolí, jako jsou pracovníci v továrnách nebo obchodech. Za zmínku stojí, že mnoho účastníků vyjádřilo touhu po výnosnějších pozicích, která pravděpodobně vycházela z předchozích zkušeností. Doba nezaměstnanosti se pohybovala od 3 měsíců do 3 let, až na dvě výjimky v délce 6 a 15 let. Mezi dlouhodobě nezaměstnanými a těmi, kteří o práci přišli nedávno, byly patrné rozdíly v chápání dovedností. Je třeba poznamenat, že nízký počet dlouhodobě nezaměstnaných účastníků může souviset také s digitálními problémy, kterým tito jedinci čelí, což může ovlivnit jejich schopnost vyplnit dotazník.

Last employments

Nedávné zaměstnání

porter ice cream maker

salesman

hotelier asistent kuchaře

číšník recepční tovární dělník

kožedělník

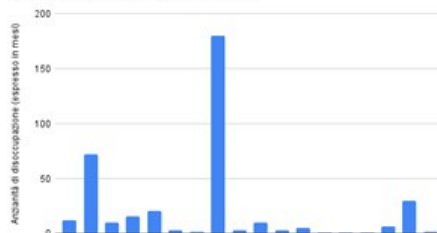
skladník nezaměstnaný rozvoj podnikání

v oblasti pečovatelských domů

bodyguard

stavební dělník

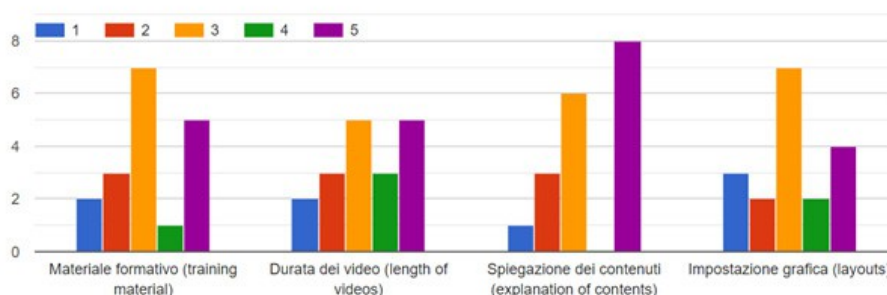
Length of unemployment (in months)

Délka zaměstnání (v měsících)

V části hodnocení spokojenosti je použita stupnice od 1 do 5. Celkově byly filmy přijaty dobře, pouze

malé procento uvedlo "nízkou" spokojenost. Pro lepší interpretaci však souhrnné i individuální výsledky naznačují, že někteří uživatelé se možná do průzkumu plně nezapojili, a to potenciálně kvůli digitálním bariérám. Kvantitativní údaje by proto měly být interpretovány opatrně, a to i s přihlédnutím k otevřeným odpovědím.

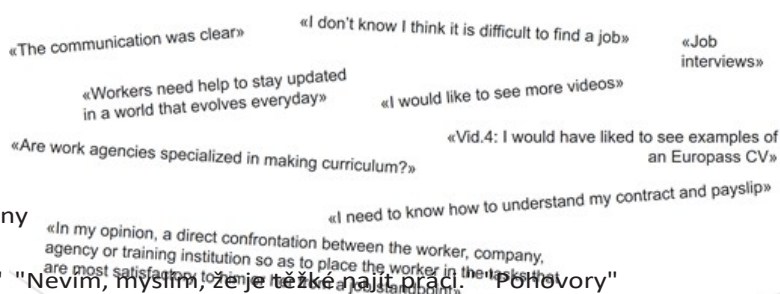
Materiale formativo (školicí materiál) Durata del video (délka videa) Spiegazione dei contenuti (objasnění obsahu) Impostazione grafica (rozvržení)

Kvalitativní údaje skutečně poskytly zasvěcené odpovědi, zejména zdůraznily digitální a jazykové bariéry, zejména u zahraničních uživatelů. Odhaleny byly také některé potíže s porozuměním. Například v odpovědi na otázku "Napište tři KLÍČOVÁ SLOVA, která jsou podle vás v tomto školení důležitá" uživatelé často uváděli spíše obecné popisy školení (např. užitečné, zajímavé, poutavé) než očekávané pojmy související s obsahem (např. hledání práce, webové stránky, učební plán). To poukazuje na důležitost nejen zlepšení digitálních dovedností, ale také jazyka a porozumění obsahu pro zvýšení zaměstnatelnosti.

V poslední části komentáře uživatelů ukázaly, že si přejí více praktických příkladů k videovysvětlení.

Výsledky průzkumu byly neocenitelné pro posouzení potřeb, východisek a rozdílů v naší cílové skupině nezaměstnaných osob starších 30 let. Tyto informace pomohou při případném vývoji dalších zdrojů, které by tyto potřeby účinně řešily. V konečném důsledku výsledky průzkumu přispějí ke zvýšení účinnosti vzdělávací iniciativy a optimalizaci jejího dopadu na cestu účastníků k opětovnému začlenění na trh práce.

The needs of our target

Potřeby naší cílové skupiny

"Komunikace byla jasná" "Nevím, myslím, že je těžké najít práci" "Potřeba"

"Zaměstnanci potřebují pomoc, aby mohli držet krok se světem, který se vyvíjí každým dnem" "Chtěl bych vidět více filmů".

"Vid.4: Rád bych viděl příklady životopisů Europass".

"Specializují se pracovní agentury na tvorbu životopisů?" "Potřebuji vědět, jak rozumět smlouvě a jak se vysmeknout.

výplaty" "Podle mého názoru je nutná přímá konfrontace mezi zaměstnancem, firmou, agenturou nebo vzdělávací institucí, aby byl zaměstnanec zařazen do úkolů, které ho z pracovního hlediska nejvíce uspokojí."

Systém piktogramů na podporu komunikace s rodinami migrantů

Úvod do vývoje nástrojů

Ve vzdělávacích zařízeních jsou informace poskytovány pečovatelům prostřednictvím písemných oznámení. Zeptali jsme se pracovníků ve školství v našem regionu, co pozorují v praxi poskytování písemných informací a jaké potřeby zaznamenali ze strany pečujících osob a odborníků.

Příklady odpovědí z rozhovorů:

"Co se týče "nápoje a občerstvení budou zajištěny", někteří rodiče si často přečtou jen "nápoje a občerstvení" a pak přinesou nápoje a jídlo!"

"Rodiče se často jen dívají na informace a čtou klíčová slova. To však často k pochopení informací nestačí."

Lidé vnímají své okolí převážně vizuálně. Obrázky lze použít ke zprostředkování široké škály informací. Základní myšlenkou vývoje našeho výzkumného nástroje je vizuální prezentace cílených informací pro rodiče, jejichž jazykové znalosti nebo čtenářské kompetence nejsou dostatečné pro čtení a porozumění běžným textovým reprezentacím. Obrázky usnadňují a napomáhají lepšímu porozumění textům.

Uveďte konkrétní cíle a předpokládaný dopad nástroje.

Základní myšlenkou vývoje našeho výzkumného nástroje je vizuální prezentace cílených informací pro rodiče, jejichž jazykové schopnosti nebo čtenářské dovednosti nejsou dostatečné pro čtení a porozumění běžným textovým reprezentacím. Obrázky usnadňují a pomáhají lepšímu porozumění textům. Tímto způsobem se i neznámé pojmy mohou stát pro rodiče vizuálně přístupné, protože obrázky zjednodušují pochopení významu. Obrázky také vzbuzují zvědavost a motivují rodiče k prohlížení a čtení informací na nástěnkách nebo v dopisech rodičům.

Typ nástroje

Abyste co nejlépe pochopili, co chcete sdělit, doporučujeme používat obrázky před textovými informacemi, protože lidský mozek vnímá vizuální informace tisíckrát rychleji a dokáže je zpracovat snadněji než například textový obsah.

Co je třeba vzít v úvahu?

- Výběr písma (neutrální, bezpatkové)
- Mezery mezi písmeny (neblokovat ani nestlačovat)
- Struktura textu (co nejméně různých odstínů, velikostí písma atd.).
- Velikost písma (snadno rozpoznatelná)
- Piktogram (jasně rozpoznatelný, co nejkonzistentnější)

- Jasně množství textu
- Stručný a jasný jazyk (usnadňuje čtení).

Místa, kde bude pilotní projekt realizován

Důležitou součástí pedagogické práce v primárním sektoru je výměna zkušeností s rodiči. Podporuje společné budování vztahů, což následně podporuje celkové blaho dítěte. Nástroj se používá v zařízeních primárního vzdělávání (mateřské školy a zařízení mimoškolní péče). Informace jsou prostřednictvím nástroje v těchto zařízeních sdělovány prostřednictvím nástěnek a dopisů rodičům.

Připomínky k praktickému provádění pilotního projektu

Vytvoření šablon formulářů pro efektivní komunikaci s rodiči.

Možná témata:

- Začátek školního roku, začátek školky
- Oblečení,
- Aktivity
- festivaly/akce
- Projekty
- Společné dopisy
- Tvorba piktoqramů (bezplatná verze ve Wordu) nebo fotografií
- Vytváření obrazových souborů pro motivy
- Vytvoření vzorového seznamu

Příklady:

Pokyny pro praktické provádění pilotního projektu

Výměna názorů s rodiči v základních školách se projevuje různými způsoby: někdy jde o jazykové bariéry, někdy o rozdílné názory, často o krátké rozhovory a výměny názorů. Osobní kontakt s matkami a otci však byl a je vždy důležitou záležitostí. V tomto smyslu je tento nástroj cenným příspěvkem k setkávání s rodiči na úrovni, která je neuvádí do rozpaků ani je neponižuje kvůli jejich nedostatečné gramotnosti, ať už je příčina tohoto problému jakákoli.

Na začátku docházky do školky/školy jsou prvotní informace sděleny prostřednictvím textu a piktogramů pedagogickým pracovníkům, kteří je následně předají rodičům. Prvotní zpětná vazba od pedagogických pracovníků poskytuje první závěry pro další formy kontaktu. Po uplynutí doby implementace je pedagogický sbor dotazován, zda byly nástroje užitečné, co jim chybělo a co bylo pozitivní, aby bylo možné podniknout další kroky.

Empirická studie

Hlavním cílem následující kapitoly je otestovat vyvinuté nástroje z hlediska jejich praktické implementace se zajištěním kvality pomocí vhodného metodického postupu.

Výběr metodiky, představení vzorku, prezentace výsledků a závěry jsou uvedeny v této kapitole.

Studijní skupina

Ústředním prvkem rozhovorů je cílený a odůvodněný výběr respondentů. Klíčovou roli při výběru hrají také praktické faktory výzkumu, jako je dostupnost a ochota dotazovaných (Gläser & Laudel, 2010).

Vzhledem k tomu, že v Rakousku je v základních vzdělávacích institucích značný nedostatek pracovníků a testování nástroje vyžadovalo, aby mu odborníci věnovali svůj čas, bylo poprvé získáno pouze několik odpovědí. Implementace proběhla - jak zdůraznili specialisté - převážně "ve prospěch výzkumníků".

Konkrétně bylo dotazováno deset odborníků z pracovního prostředí výzkumníků. Patřili mezi ně:

Ne.	Profesionální skupina	Místo výkonu práce	Věk	Pohlaví
1	Učitelka na základní škole	Péče po vyučování	55	Žena
2	Učitelka na základní škole	Péče po vyučování	49	Žena
3	Učitelka na základní škole	Péče po vyučování	35	Žena
4	Učitelka na základní škole	Péče po vyučování	33	Žena
5	Učitelka na základní škole	Péče po vyučování	29	Žena
6	Učitelka na základní škole	Mateřská škola	52	Žena
7	Učitelka na základní škole	Mateřská škola	48	Žena
8	Učitelka na základní škole	Mateřská škola	37	Žena
9	Učitelka na základní škole	Mateřská škola	36	Žena
10	Učitelka na základní škole	Mateřská škola	27	Žena

Kromě toho byli dotazováni čtyři rodiče, jejichž děti navštěvují základní školy. Jednalo se o ženy ve věku 23 až 31 let.

Metodika

Ke zkoumání zkušeností s nástrojem byla zvolena metoda řízeného rozhovoru. Poté byl sestaven přepis a výsledky byly později analyzovány pomocí kvalitativní obsahové analýzy.

Řízené rozhovory jsou rozhovory vedené na míru s pomocí průvodce rozhovorem. Je zaměřen výhradně na návodné otázky. Aby bylo prostředí co nejneformálnější a nejpřirozenější, nebere se ohled na úplnost či dodržení pořadí návodných otázek (srov. Gläser & Laudel, 2010, s. 41-42).

Odborníkům na vzdělávání byly položeny následující otázky:

- Jak probíhala komunikace s rodiči?
- Jaké prvky dopisů rodičům jsou podle vás užitečné pro usnadnění čtení?
- Do jaké míry jste zaznamenali rozdíly ve způsobu poskytování informací ve srovnání s předchozími lety?
- Co byste ještě změnili v dopisech rodičům?

Otázky pro rodiče byly následující:

- Jakým způsobem jsou rodičům předávány informace z institucí?
- Kterým částem dopisu rodičům, který jsem předložil, jste nerozuměli? Jaké otázky zůstaly nezodpovězeny?
- Jaké aspekty dopisu rodičům byly užitečné? V čem?
- Jaké změny v dopise pro rodiče by mohly usnadnit pochopení informací?
- Jaké metody jste zvolili k objasnění aspektů, kterým nerozumíte?

Nejprve byl získán souhlas respondenta s pořízením zvukového záznamu a bylo mu podáno stručné vysvětlení o předmětu rozhovoru.

Nahraná a přepsaná data byla analyzována pomocí kvalitativní obsahové analýzy podle Philippa Mayringa (2015). Silnou stránkou této metody je vyvození závěrů o určitých aspektech materiálu pomocí systematické analýzy. Přepsaný text je rozdělen na menší jednotky, které jsou pak postupně zpracovávány. To se děje podle systému kategorií založeného na teorii (srov. Mayring, 2016, s. 114).

Výsledky a závěry

Na základě výše popsané volby metod a výzkumného přístupu budou v následující kapitole představeny vybrané výsledky, které povedou k obecným závěrům o dalších výzkumných metodách a nástrojích.

Předchozí zkušenosti s dopisy rodičům

Celkově se nástroj setkal s pozitivní zpětnou vazbou. Mnoho rodičů považovalo nástroj za velmi užitečný. Je také praktický z hlediska úspory času, protože mnoho rodičů nepotřebuje podrobnější vysvětlení.

"Máme mnoho rodičů, kteří považují tento za jednodušší. Nyní rychle přečtete si a pravděpodobně si zapamatujete obrázky."

"Stačí mi předat papír a je to. Nemusím nic víc vysvětlovat, stačí poznámka."

Výhody nástroje

Důležitou výhodou je zvolený klipart a krátký text. Ušetřil se tak čas a důležité informace byly předány rychle.

"Obrázky už pomáhají. Takže trochu textu a hodně obrázků a tak. Možná pár obrázků. Myslím, že spousta rodičů, kteří neumějí moc dobře číst, je za to vděčná. Nemusejí se ptát, stačí se podívat a vědí, že jim nic neuniklo."

Rodiče s odlišným mateřským jazykem si všimli, že se nyní nemusí tolik vyptávat.

"S některými rodiči, kteří mluví jiným jazykem, to bylo užitečné. Mohl jsem hned ukázat na obrázek."

"Obrázky mi hodně pomohly. Nemusel jsem překládat text. Hned jsem věděla, o čem je řeč."

Nevýhody nástroje

Někteří odborníci již používali kliparty pro dopisy rodičům. Tato myšlenka pro ně nebyla nová, ale byla užitečná.

"Pro mě to nebylo nic nového. Bylo to spíš vzpomínání na věci, které jsem už znal. Jiná témata by byla zajímavější."

Dva respondenti vyjádřili obavu, že by se rodiče cítili dotčeni, kdyby obdrželi takto jednoduše koncipované dopisy.

"Doufám, že rodiče nemají pocit, že si z nich děláme legraci."

Individuálnost a specifičnost společnosti

Dopisy na adresu rodičům jsou w velké z velké části navržen individuálně podle pedagogickými odborníky. Je pro ně důležité, aby vynikl jejich individuální designový styl.

"Trochu mi chybí můj osobní charakter. Vždy je jasné, která skupina co napsala. Tato šablona je pro mě příliš standardní."

Kromě toho často existují specifické specifikace společnosti. V nich je uvedeno, jak by měl dopis rodičům vypadat. Možná by na něm mělo být logo nebo by měl mít určité formátování.

"Pomohlo by mi, kdyby tam byly obrázky všech důležitých předmětů, všichni máme stejné předměty."

"Moje firma to ani nedovoluje. To bych musel opravdu všechno změnit. Takže raději napíšu dopis rodičům sama."

Přání a potřeby

Někteří odborníci uvedli, že by uvítali více témat, aby mohli najít nápady. Většina názorů se týkala toho, že by se místo klipartů měly používat fotografie. Ty by byly realističtější a hůře dostupné než kliparty.

"Kliparty jsou praktické, stačí si je stáhnout z Googlu. Ale obrázky jsou - jak se říká - hmatatelnější."

"Jiná témata by byla zajímavější."

"Mluvili jsme také o tom, že skutečné obrázky by byly mnohem lepší."

Níže uvedené grafy poskytují obecný přehled výsledků výzkumu. Výpovědi respondentů byly výzkumníky interpretativně škálovány.

Feedback

Devět dotázaných osob poskytlo více pozitivních než negativních ohlasů.

1 osoba sdílela více negativních než pozitivních názorů.

Neutrální názory vyjádřily 4 osoby.

Use of the template

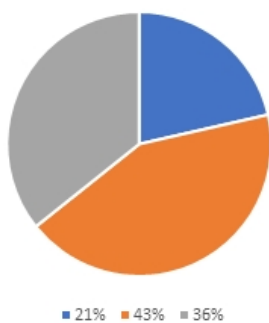
3 dotázaní by použili šablonu v její současné podobě 5

dotázaných by použilo šablonu s drobnými úpravami.

4 dotazovaných nechtělo nebo nemohlo použít šablonu.

Dva dotázaní neuvedli, zda by šablonu použili.

Cliparts or photos

3 dotázaní si myslí, že kliparty jsou vhodné. 6

dotázaných by dalo přednost fotografiím před

kliparty. Své preference neuvedlo 5 dotázaných.

Závěry

Vyhodnocení výsledků ukázalo, že nástroj není v zásadě nový. Odborníci se již v rámci školení naučili, jak stručně a jasně sdělovat dopisy rodičům. Šablony dopisů rodičům lze přijmout jen částečně, protože často neodpovídají přáním nebo požadavkům společnosti.

Vzhledem k tomu, že několik odborníků i rodičů uvedlo, že by dali přednost obrázkům, ale že jsou obtížně dostupné, bylo to považováno za nezbytný další krok. Proto by byly užitečné veřejně dostupné obrázky, které by ukazovaly materiály, situace nebo jiné žádoucí aspekty v základních vzdělávacích institucích.

Zásady pro tvorbu podpůrných obecních formulářů

Cíl:

V rámci projektu Alfabetter se společnost MEPCO v České republice ve spolupráci s městskou částí Brno-střed zaměří na řešení problematiky funkční negramotnosti svých zaměstnanců na úřadě a na interakci občanů ve vztahu k obci v každodenním životě. Hlavním cílem je zvýšení funkční gramotnosti a srozumitelnosti vybraných dokumentů/procesů obecního úřadu.

Příroda

Před návrhem řešení je důležité identifikovat obecný problém, jeho důsledky a potenciální cílovou skupinu. Podle Gavory (2000) by texty vytvářené státní správou obecně měly projít zásadními změnami. Gavora také upozorňuje na skutečnost, že texty, které státní správa a některé soukromé organizace adresují občanům (zákony, vyhlášky, nařízení, pokyny, oznámení, dotazníky atd.), jsou často složité, nepřehledné a co je nejhorší, jsou psány tak, aby jim rozuměl odborník, a nikoli občan, kterému jsou určeny. Snahou státní správy by mělo být, aby tyto dokumenty byly srozumitelné, a tím se jazyk a formulace přiblížily občanům.

Výše uvedený problém je součástí širší společenské změny, jejíž hlavní prvky a důsledky jsou následující:

- Rostoucí objem a složitost informací
- Stárnutí populace
- Rostoucí sofistikovanost technologií
- Nárůst počtu přistěhovalců hovořících česky jako druhým jazykem
- Více lidí žijících v chudobě

Nejzranitelnější skupiny osob, které mohou být postiženy nízkou úrovní funkční gramotnosti ve vztahu k občanským aktivitám, jsou následující:

- Ekonomicky znevýhodněné osoby
- Starší dospělí
- Imigranti (zejména nelegální)
- Lidé, pro které je čeština druhým jazykem
- Rasové menšiny
- Absolventi středních škol

- Nezaměstnané osoby
- Vězni
- Obyvatelé měst a venkova
- Lidé se špatným zdravotním stavem v důsledku chronických duševních a fyzických problémů.

Předpokládaný dopad nástroje

Řešení pro rozvoj funkční gramotnosti se od tzv. tradičního rozvoje gramotnosti liší tím, že přestává být izolovanou, samostatnou činností, natož pak cílem, ale přistupuje k negramotným ve skupinovém kontextu ve vztahu k danému prostředí a s ohledem na rozvoj. Základním rysem programu funkční gramotnosti je, že je přizpůsoben kolektivním a individuálním potřebám. Je "š i t ý n a m í r u " ; diferencovaný podle prostředí a přizpůsobený konkrétním ekonomickým a sociálním cílům. Funkční gramotnost využívá intenzivní přístup jako krok k případnému získání odborných dovedností a užitečných znalostí. Programy funkční gramotnosti jsou variabilní a flexibilní a zohledňují okamžité cíle a konkrétní situace.

Projekt Alfabetter nezahrnuje komplexní řešení tohoto rozsáhlého problému. Řešení v České republice se spíše zaměří na důsledky funkční negramotnosti než na její kořeny a zároveň na praktické zlepšení komunikace mezi obcí a jejími občany. Konkrétněji řečeno, řešení bude zavádět metody, které sníží rozdíl mezi požadavky na gramotnost písemných výukových materiálů a skutečnou úroveň čtenářství jejich příjemců, a to prostřednictvím řešení některých základních jazykových, motivačních, organizačních a obsahových principů. To zahrnuje přípravu speciálních vizuálních pomůcek pro vybrané formuláře a aktualizaci textů na formulářích a webových stránkách obce.

Pilotní přístup

Nejlepším řešením pro zlepšení obecných dovedností pracovníků v oblasti čtení a porozumění textu by jistě bylo posílení jejich základního všeobecného vzdělání, ale tento proces bude trvat desítky let. Nyní jsou zapotřebí způsoby psaní nebo přepisu informačních materiálů odpovídající současným schopnostem klientů porozumět a číst.

Rozdíl mezi požadavky na gramotnost v písemných výukových materiálech a skutečnou úroveň čtení klientů je možné snížit dodržováním některých základních jazykových, motivačních, organizačních a obsahových zásad.

Lingvistika se týká typu použitého jazyka a gramatického stylu.

Motivační principy se zaměřují na prvky, které čtenáře stimulují, jako je relevance a atraktivita materiálu.

Organizační faktory se týkají uspořádání a transparentnosti.

Obsahové principy se vztahují k zatížení a hustotě informačních konceptů (Bernier, 1993). Wood et al. (2007) popisují metodu Language, Information and Design (LID) pro tvorbu přehledných materiálů.

Pokyny k praktickému provádění pilotního programu

Tyto prvky budou zkoumány v souvislosti s návrhem nebo revizí výukových materiálů pro čtenáře s nízkou úrovní gramotnosti.

Před napsáním nebo přepsáním textu pro usnadnění čtení je však třeba provést několik předběžných plánovacích kroků, aby bylo zajištěno, že konečný písemný materiál bude přizpůsoben cílové skupině (Davis et al, 1998; Doak et al, 1996; Kessels, 2003). Tyto kroky jsou následující:

- Rozhodněte, co by měl příjemce udělat nebo vědět. Jinými slovy, jaký je účel pokynu? Jakých výsledků chceme dosáhnout?
- Vyberte informace, které jsou relevantní a které příjemce potřebuje k dosažení cílů chování. Omezte nebo zcela vyřadte cizí a neužitečné informace, jako je historie nebo podrobné procesy. Zahrňte pouze nejdůležitější hlavní myšlenky: kdo, co, kde a kdy, spolu s novými informacemi souvisejícími s tím, co čtenář již zná. Pamatujte: k řízení auta nepotřebujete vědět, jak funguje motor.
- K doplnění písemných informací zvolte další média, jako jsou fotografie, prezentace, modely, zvukové a video nahrávky. I slabí čtenáři budou mít z písemných materiálů prospěch, pokud je zkombinujete s jinými formami předání sdělení. Vezměme si například oblast reklamy. Inzerenti sdělují svá sdělení pomocí slov, často však v kombinaci s působivými, akčními vizuálními materiály.
- Uspořádat témata do sekvencí, které následují v logickém pořadí. Stanovte priority tak, abyste nejdříve prezentovali nejdůležitější informace. Pokud jsou témata stejně důležitá, začněte s těmi obecnějšími jako základem pro budování těch konkrétnějších. Začněte definováním účelu. V seznamu položek umístěte klíčová fakta na začátek a na konec, protože čtenáři si nejlépe zapamatují informace prezentované jako první a poslední v pořadí.
- Určete preferovanou úroveň obtížnosti materiálu.

Přístup

OBSAH Jasně definujte účel materiálu. Rozhodněte, kdy a jak budou informace použity. Použijte cíle chování, které pokrývají hlavní body. Ověřte správnost obsahu s odborníky. Poskytněte informace

"jak to udělat", aby žák dosáhl cílů. Prezentujte pouze nejdůležitější informace (tři až čtyři hlavní myšlenky: kdo, co, kde a kdy). Vztahujte nové informace k tomu, co posluchači již znají. Prezentujte obsah, který je relevantní pro posluchače, a vyhněte se kulturním předsudkům v psaní a grafice.

ORGANIZACE Názvy by měly být krátké, ale měly by obsahovat slova, která jasně vyjadřují význam obsahu. U dlouhých materiálů uveďte obsah a shrnutí pro přehled prezentovaného obsahu. Nejdůležitější informace prezentujte jako první. Používejte tematické nadpisy. První věta každého odstavce nechť je větou tematickou. V každém odstavci uveďte pouze několik pojmů. Používejte krátké, jednoduché věty, které sdělují v ž d y jen jednu myšlenku; omezte délku celého textu. Omezte seznamy na nejvýše sedm položek. Jednotlivé myšlenky prezentujte v logickém pořadí.

ROZLOŽENÍ/GRAFIKA Zvolte velké a čitelné písmo (minimálně 12 bodů) a použijte nelesklý papír. Nadpisy a podnadpisy by měly být psány malými i velkými písmeny; vyhněte se ozdobnému písmu. Pro zdůraznění důležitých informací používejte tučné písmo nebo podtržení. Mezi jednotlivými informacemi používejte dostatečné mezery. Používejte velké okraje a okraje na pravé s t r a n ě nechte nezarovnané. Pro interakci mezi pacientem a sestrou použijte formát otázek a odpovědí. P r o snadné čtení zvolte dvojité řádkování (mezi řádky textu), styl písma (serif) a velikost písma (velikost tisku). Navrhněte barevnou, poutavou obálku, která naznačuje sdělení v textu.

LINGVISTIKA Věty by měly být krátké (ideálně 8-10 slov, ale ne více než 20 slov). Pište v aktivním modu, používejte přítomný čas a zájmena you a your, abyste čtenáře zaujali. Používejte pokud možno jednoslabičná nebo dvouslabičná slova; vyhněte se víceslabičným slovům. Používejte slova, která jsou cílové skupině známá a srozumitelná. Vyhněte se složitým gramatickým strukturám (např. několikanásobným složeným větám). Omezte počet výrazů. Zaměřte obsah na to, co by mělo publikum dělat a znát. Používejte pozitivní výroky; vyhněte se

negativní zprávy. V textu používejte otázky, které podporují aktivní učení. Uvádějte příklady, které mohou příjemci vztáhnout k osobním zkušenostem/okolnostem. Vyhněte se dvojí negaci a hodnotovým slovům. Jasně definujte pojmy, které mohou být posluchačům nejasné.

VIZUALIZACE Zahrňte jednoduché, kulturně citlivé ilustrace a fotografie. Používejte jednoduché ilustrace, ale pouze pokud zlepšují pochopení příslušných informací. Vybírejte ilustrace a fotografie, které nepůsobí zbytečně rušivě. V každé vizualizaci sděľujte jediné sdělení nebo informaci. Používejte vizuální prvky, které jsou relevantní k textu a mají význam pro publikum. Používejte kresby, které jsou pro posluchače rozpoznatelné a odrážejí známé obrazy. Používejte obrázky spíše pro dospělé než pro děti (kreslené obrázky používejte střídmo). K popisu ilustrací používejte popisky. Používejte vodítka, jako jsou šipky, podtržení, kroužky a barvy, abyste dali najevo smysl tématu a zvýraznili klíčové informace. Používejte atraktivní a publiku přiměřené barvy (pro starší osoby používejte černobílou a vyhněte se pastelovým odstínům, zejména modré, zelené a fialové).

Přístup zaměřený na cíle

Přímé pozorování - to znamená, že se vydáte do dané oblasti a budete pozorovat a vést rozhovory s úředníky města a jejich interakce s občany. Tato metoda přináší vynikající výsledky, ale je zdoluhavá, a tudíž nákladná.

Odborný posudek - odborníci z vývojového týmu (projektový tým Alfabetter), kteří jsou zodpovědní za sledování a provádění zlepšení v terénu, jsou často schopni poskytnout potřebné informace o úrovni znalostí uvažovaných populací.

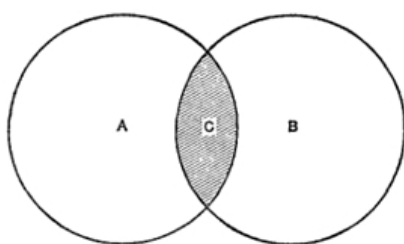
Dotazníkové šetření - úředníci a odborníci z obcí jsou požádáni, aby zodpověděli dotazník týkající se různých interakcí s občany. Po analýze výsledků je možné zjistit úroveň znalostí dotyčných osob. Tři výše uvedené přístupy lze obecně různě kombinovat v závislosti na místních možnostech a příležitostech.

Problémově orientovaný přístup

Při sledování konkrétních cílů vznikají neustálé problémy, kdykoli různé překážky různého charakteru brání v postupu k vybraným cílům. Tyto překážky v zásadě souvisejí se schopnostmi a postoji jednotlivců a s mezilidskými vztahy. K identifikaci problémových situací se přistupuje bezprostředně po úvodním výčtu problémů. U každého problému je nutné jej klasifikovat z pohledu obce/občanů, aby bylo možné stanovit jeho priority. Prioritní problémy jsou prošetřeny a je na ně reagováno.

Defining priorities involves: classifying problems in order of urgency in view of the objectives; classifying the aspirations of the population in order of importance; selecting priorities.

First priority will be given to problems and aspirations lying within the zone of intersection of that set which represents the problems linked with the requirements of governments and enterprises and that representing the needs and aspirations of the population.

- A Problems linked with the requirements of governments and enterprises.
- B Problems and aspirations of the population.
- C Priority problems.

Stanovení priorit zahrnuje: klasifikaci problémů podle naléhavosti ve vztahu k cílům; klasifikaci přání obyvatelstva podle důležitosti; výběr priorit.

Přednost budou mít problémy a aspirace, které se nacházejí v průsečíku této množiny, což představuje problémy související s požadavky vlád a podniků a problémy představující potřeby a aspirace obyvatelstva.

Problémy související s požadavky vlád a podniků.

B Problémy a aspirace obyvatelstva.

C Prioritní problémy.

Vhodnost písemných materiálů pro různé skupiny čtenářů závisí nejen na skutečných požadavcích na úroveň školní docházky, které lze měřit pomocí vzorců čitelnosti, ale také na prvcích textu, jako je technický formát, hustota pojmů a přesnost a srozumitelnost sdělení. Nemělo by se zapomínat, že znalost cílového publika z hlediska úrovně motivace, čtenářských schopností, zkušenostních faktorů a kulturního zázemí je rovněž zásadní pro určení vhodnosti tištěných informací jako účinného komunikačního nástroje (Meade & Smith, 1991; Weiss, 2003). I dobří čtenáři nemusí reagovat na důležité písemné informace, pokud k tomu nejsou motivováni nebo pokud pro ně materiál není přitažlivý. Navzdory dobře zdokumentovanému potenciálu písemných materiálů je jejich čtení často příliš obtížné i pro motivované občany.

Výsledek pilotního projektu: Aktualizované obecní formuláře a informační materiály

Na základě výše popsaného přístupu byly aktualizovány dva formuláře/pokyny města Brna:

- Adaptační proces pro nové zaměstnance v kanceláři (interní pokyny pro zaměstnance).
- Vydávání rodných listů (formuláře a pokyny pro občany).

Potřeba aktualizace těchto specifických oblastí byla zjištěna během setkání cílových skupin. Pracovníci radnice analyzovali všechny procesy na radnici z hlediska interní a externí komunikace. Hlavními kritérii byla chybovost, další dotazy a potřeby oprav ze strany příjemců informací v rámci sledovaných procesů a potenciál ke zlepšení.

Byla provedena následující vylepšení:

Adaptační proces pro nové zaměstnance úřadu (interní pokyny pro zaměstnance)

Předchozí podoba pokynů v rámci procesu byla desetistránkovým dokumentem PDF založeným na textových informacích, částečně strukturovaným, ale s delšími texty a bez vizualizace procesu. Ukázky dokumentu naleznete níže:

V návaznosti na projekt Alphabeter použili zaměstnanci města metodiku nového přístupu a odpovídajícím způsobem zmodernizovali komunikaci, což vyústilo v dokument PPT, který byl zpřístupněn na intranetu a vysvětloval zaměstnancům proces adaptace. Tento přístup nejen zjednodušuje pochopení procesu, ale umožňuje příjemcům přizpůsobit si nový přístup ke čtení pokynů, což zlepšuje jejich dovednosti a připravenost porozumět i dalším pokynům k procesům města. Příklady dokumentu naleznete níže:

Příklady dokumentu naleznete níže:

[illegible]

Vydávající: Bc. Petr Štípa, MBA, LL.M.
 Dne: 27.02.2018
 Zpracovatel: Mgr. Anna Poláčková, interní lekce

Tato metodika je završena pre: Ond mēnē tui lino-rtēd

Priloga 1: Preglednica 1

Osoba poverená vykladem: Mgr. Anna Paloutková, interná lekárka
 Osoba poverená kontrolou skúšanosti: Mgr. Anna Paloutková, interná lekárka
 Osoba poverená kontrolou skúšanosti: Mgr. Anna Paloutková, interná lekárka

Самостоятельно выполните задание

Mikrobie vzbuja:				
Datum	Číslo vzorku	Strana	Číslo	Stručný popis miesty

Offres en attendant de voir...

Souhrnné formuláře, záznamy, přílohy a metody:
Příloha č. 1 a 2. Formuláře hodnotící adaptační proces novotřídníků/zaměstnanců

Testosterone with placebo

3

Căpitolul 1

Adaptivni procesi zadržavanja (daleko od AP) zadržavaju soubor opterećenja, koje mogu najbitije, te se zadržavaju: od neželjene a neželjenosti pripremljeni podnizom utvrditi a budu shopeni se podižu na glavu (kao što, tak i to se osigurava).

Uplatnění a přiblížení adaptace nových zaměstnanců na ústeře mohou ovlivnit různé personální, vedoucí zaměstnanci a manažři. Všechny pracovníky, které nové zaměstnanci v přiblížení AP mluví, ovlivní kvalitou jako práce v budoucnosti.

Hlavním cílem AP je využít novému zaměstnanci seznámení se členy do formálních i neformálních úrovně organizace. Za nejdůležitější nástroj AP je považován proces mentoringu, který odpovídá za neformální předání vědomostí, sociálních vztahů i psychosociální podpory.

Posle mentora je važnast jako priroda novilo znanstvenice AP. Mentori jaoi skitani a lojstini znanstvenici, kojim itad projerije ditišu a provi je o spolupraci.

Základem mentoringu je osobní setkání, otevřená a přímá komunikace a to mezi osobami mentorem a nově začínajícími (mentovanými). Z hlediska AP dochází prostřednictvím výpovědných a speciálně protkávaných momentů k rychlému a efektivnímu získání nových zkušeností.

Článek 2
Význam adaptačního procesu

Class: 2

Sklepný výmysl AP byva často nedocasta. Vycházi zameriavaci, keď sa pokúša na gýpovej a realitnej AP by máli byť na penzi, že vov časoví neposledný sledovaní fungovať vráti.

[illegible]

Náklady na nového zamestnanca, ktorý odíde pred ukončením AP, alebo do jedného roka po uzavretí pracovnej zmluvy, sú veľmi vysoké. S prídavným odchádzajúcim zamestnancom súvisí finančne preťaženie, pretože je výhodnejšie, aby si úrad zamestnanca dočasne vylúčil z technického údržby.

Vlastné zamestnanosti prichádza do zamestnania s odložením sa vychýla začínajú do struktúry úradu po formálnu i informálnu strunu a život v pracovnom pomere dlhodobé. Pokiaľ je vted strážnik kľud na počiatku vývinu opísaného negatívny signál, zamestnanec predvídať možnosť ukončiť pracovný pomer j. v prítomnosti AP alebo kľud po ňom. Lidské zdroje vted predstavujú náklady pokiaľ úrad a preto je táto šifra, pokiaľ sa o adaptácii nových zamestnancov.

Information from the authors is given for their information, processing and it may not reflect the current state of knowledge.

Clase 3
Cita a delicia adaptación proceso

Hlavním cílem AP je poskytnout novému zaměstnanci dostatek potřebných informací a podpory. V příloze AP, který je směřován na 3 měsíce od nástupu do pracovního poměru, se nový zaměstnanec seznámí s kolegy a pracovním, organizačním strukturu, lidsními dovednostmi, základními informacemi k organizační práci a pracovnímu prostředí.

Článek 4

Role	Odpovědnost
Personální (samostatně)	V AP na finální metodická pomoci (pro všechny role), přípravě potřebné materiálu, kontrola plánu pomoci
Vedoucí oddělení	Nase odpovídá za vyhlášení AP a vyhlášení dle zpracování
Maistr	Provádí své dle naseho ustanovení o výkonu pracovních. Nase odpovídá za vyhlášení naseho ustanovení a výkonu pracovních. Maistr nase odpovídá za vyhlášení naseho ustanovení pro své dle naseho ustanovení
Nový zaměstnanec	Maistr naseho odpovídá za vyhlášení AP, který naseho ustanovení o výkonu pracovních

Class 5

Opis področja	Priloga adaptativnega procesa	Termin
Personalizacija (latentni učitelj)	Priloga za aktualizacijo informacijskih materialov	priloga
	Knjižnična nastava	priloga
	Priloga za pridobivanje prijateljev	-1 teden
	Priloga za pridobivanje znanja in informacij o vzgojnih AP	-1 teden
	Knjižnični priloga AP	-1 teden
	Nastava nastane v postopkih izbir v razni AP	priloga
Vrednotenje	Hidrologični procesi AP	-3 teden
	Vzgoja za družbeno nastavo	priloga
	Priloga za personalizacijo nastave in pridobivanje materialov	-2 tedna
	Socijalizacija personalizacije in odobrenja in procesna nastava	1 dan
	Socijalizacija v nastavi	-1 dan
	Hidrologični priloga priloge personalizacije	-2 teden
	Tvorba nastave iz nastave iz nastave in nastave	-3 teden

1

3

Vydávání rodných listů (formuláře a pokyny pro občany)

Předchozí forma instrukcí v rámci procesu byla textovým dokumentem, částečně strukturovaným, ale s delšími texty a bez vizualizace procesu. Příklady tohoto dokumentu naleznete níže:

Na základě projektu Alphabetter použili pracovníci obecního úřadu metodiku nového přístupu a odpovídajícím způsobem zmodernizovali komunikaci, což vedlo k vytvoření dokumentu PPT, který je k dispozici k tisku a který vysvětluje proces vystavení rodného listu. Tento přístup nejenže zjednodušuje pochopení procesu, ale také umožňuje příjemcům přizpůsobit si nový přístup ke čtení pokynů, čímž se zlepšují jejich dovednosti a připravenost porozumět i dalším pokynům obecního procesu. Ukázky dokumentu naleznete níže:

Příklady dokumentu naleznete níže:

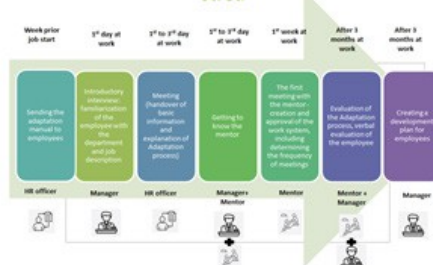
Adaptation process for new office employees

Roles within adaptation process

Adaptation process MČ Brno-střed

Activity list

Tick completed activities with the symbol:

- ☐ Receiving the adaptation manual
- ☐ Entrance interview: my familiarization with the department and job content
- ☐ Meeting with the personnel officer (handover of basic information and explanation of the adaptation manual)
- ☐ Getting to know the mentor
- ☐ The first meeting with the mentor - creation and approval of the work system, including determining the frequency of meetings
- ☐ Evaluation of the adaptation process, verbal evaluation of the employee, creating a development plan for employees

4. Hodnocení nástrojů

Popis předpokládaného postupu hodnocení nástroje a jeho dalšího vývoje: Zpětná vazba od komunity, Iterativní revize

Karty MEMO

Volba vhodné metody hodnocení závisí na povaze zkoumaného problému, účelu výzkumu, dostupných zdrojích, specifičnosti nástrojů a sociálním kontextu. V závislosti na typu studie a účelu existuje mnoho různých výzkumných metod, např. experimentální výzkum, dotazníkový výzkum, pozorovací výzkum, kvalitativní výzkum, kvantitativní výzkum, statistická analýza dat atd. Každá z těchto metod má své jedinečné vlastnosti, techniky a postupy, které umožňují výzkumníkovi získat potřebné informace a závěry.

Hodnocení vyvinutého nástroje MEMO card bylo provedeno především kvantitativní metodou - diagnostickým průzkumem založeným na jednoduchém vlastním dotazníku, který zjišťoval postoje k různým prvkům technologie podpory gramotnosti. Kromě toho byl použit kvalitativní přístup v podobě zúčastněného pozorování: realizátoři studie popsali své úvahy a přímá pozorování školení o kartách Memo. Obě metody umožnily systematický sběr informací a vyvození závěrů o užitečnosti nástroje Memo card.

Metoda diagnostického průzkumu je jednou z nejoblíbenějších výzkumných technik používaných ke shromažďování informací a diagnostice konkrétních jevů, problémů nebo potřeb. Jedná se o výzkumnou techniku založenou na použití speciálně vytvořeného dotazníku nebo ankety, kterou vyplňují respondenti.

Průzkum jako výzkumná technika má několik důležitých vlastností. Zaprvé umožňuje rychlý sběr dat od většího počtu respondentů, což v kontextu hodnocení Memo karet umožnilo sběr dat od celé skupiny osob, které se školení zúčastnily. Zadruhé, je poměrně snadné jej realizovat a provádět, a to jak v tradiční formě (např. papírový dotazník), tak online. Za třetí, průzkum zajišťuje standardizaci procesu sběru dat, neboť všem respondentům je položen stejný soubor otázek. Průzkum jako výzkumná technika je běžně používaným nástrojem sběru dat v sociálním a názorovém výzkumu. Mezi jeho výhody patří snadná realizace,

možnost sběru údajů od velkého počtu respondentů a standardizace procesu průzkumu. Koncepte průzkumu a analýza shromážděných údajů však vyžadují vhodný přístup a zohlednění možných omezení.

Dotazník je specifická forma dotazníku obsahující soubor otázek, na které mají respondenti odpovědět. Je to výzkumný nástroj, který se používá ke sběru dat od respondentů s cílem získat informace o konkrétních proměnných, názorech, postojích nebo zkušenostech. Dotazník může mít různé formy v závislosti na typu studie a cílech výzkumu. K vyhodnocení paměťových karet byl použit dotazník v ukrajinštině distribuovaný po školení v papírové podobě.

1. Průběh hodnocení měl následující podobu: Byl definován účel diagnostické studie. Nejprve jsme definovali otázky, na které jsme chtěli najít odpovědi. V tomto případě šlo o zjištění pocitů ukrajinských rodin účastníků se školení ohledně nástroje Memo karta a jeho užitečnosti v situaci migrace.
2. Byly navrženy přesné diagnostické post-testové postupy. Definovali jsme použité výzkumné metody a nástroje. Protože jsme se rozhodli použít techniku průzkumu, připravili jsme jednoduchý dotazník s upravenými otázkami. Dotazník byl připraven v polštině a poté přeložen do ukrajinštiny profesionálním překladatelem.
3. Určení výběru respondentů: určili jsme, že se studie zúčastní všichni dospělí, kteří se zúčastní školení o paměťových kartách. Školení se zúčastnilo 20 osob, 18 žen a 2 muži. Věk: 17 let - 58 let. Uprchlíci z Ukrajiny žijící v Tychách, nezaměstnaní, deklarující přání zůstat v Polsku alespoň 6 měsíců a uvažující o trvalém pobytu. Motivací pro výuku polštiny byla snaha zlepšit své fungování v Polsku a případně získat zaměstnání. Skupina se účastnila výuky polského jazyka, pamětní karty byly součástí širší výuky. Nábor provedla Nadace pro rozvoj sociální ekonomiky v rámci širšího projektu na pomoc Ukrajině. Jediným kritériem byla ochota účastnit se kurzů a status uprchlíka podle polské legislativy.
4. Provedení průzkumu: V poslední den školení, přibližně 20-30 minut po skončení školení, byly rozdány hodnotící dotazníky v papírové podobě. Respondenti byli informováni o dobrovolnosti účasti v hodnotícím průzkumu a ujištění o anonymitě průzkumu.
5. Provádění analýzy dat: Po shromáždění dotazníků s odpověďmi byly všechny výsledky zaneseny do databáze v softwaru Atlas.ti. K získání konečných výsledků a vyvození závěrů z průzkumu jsme použili jednoduché statistické metody a techniky grafické analýzy dat.
6. Vypracování krátké hodnotící zprávy: Posledním krokem byla závěrečná interpretace výsledků v kontextu hlavního cíle studie a příprava hodnotící zprávy nástroje Memo. Zpráva obsahuje shrnutí výsledků, závěry, doporučení a případná omezení studie.

Celý proces hodnocení probíhal v souladu s etickými normami, chránili jsme soukromí respondentů a dbali na jejich blaho.

Hodnocení bylo provedeno ve spolupráci s organizací: Nadace pro rozvoj sociální ekonomiky, která v rámci ministerského projektu na pomoc uprchlíkům z Ukrajiny poskytuje od června 2022 komplexní vzdělávací a poradenské aktivity, od výuky polského jazyka přes kurzy popisující kulturní rozdíly až po kariérní poradenství a odborné kurzy. K dnešnímu dni využilo této pomoci více než 200 osob. Protože většina z nich jsou matky s dětmi, je během kurzů organizována péče o děti.

Herní karty MEMO připravené v rámci projektu byly použity se skupinou 20 Ukrajinců, kteří se učili polský jazyk. Tuto výzkumnou skupinu lze považovat za reprezentativní pro populaci ukrajinských válečných uprchlíků v Polsku. Všichni respondenti pobývali v Polsku přibližně 8-10 měsíců. Tréninky na podporu gramotnosti byly součástí socioterapeutických aktivit organizovaných pro migranty a (podle pozorování školitelů) poskytovaly relaxační prvek, i když vzbuzovaly emoce, zejména během soutěžení ve dvojicích. Nejjednodušším způsobem, jak dosáhnout pokroku, byla výměna kartiček - podle metodiky se vyměňovaly kartičky s popisky a grafickými prvky (na čtvrté hodině).

karty pouze s podpisy, což vyžadovalo, aby účastníci správně přečetli karty v polštině a porozuměli jejich obsahu. Z pozorování lektorů vyplývá, že několikaminutová hra během každé lekce umožňuje účastníkům zvládnout fráze na kartách během pěti lekcí. Je však třeba poznamenat, že karty obsahovaly pouze základní fráze, maximálně několik slov. Po analýze získaných pilotních výsledků lze opatrně konstatovat, že na této základní úrovni je výuka s kartami Memo podle účastníků atraktivním a užitečným nástrojem pro rychlé zvládnutí čtení latinky pro běžné uživatele cyrilice.

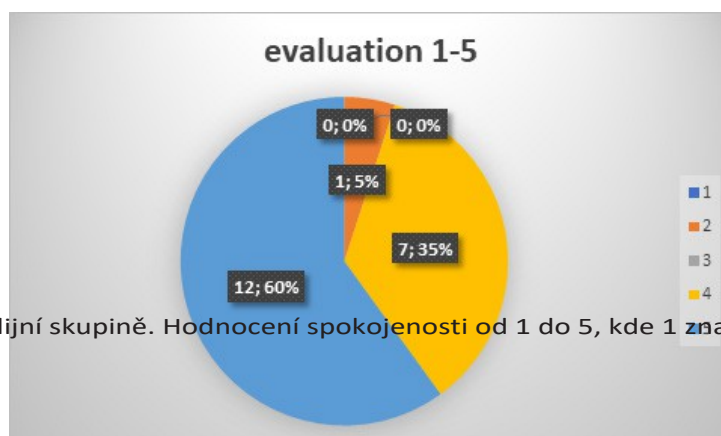
Po skončení pilotního projektu byli účastníci požádáni, aby ohodnotili svou spokojenost a užitečnost karet během aktivit na stupnici od 1 do 5, kde 1 představuje nejhorší hodnocení a 5 nejlepší. Výsledky jsou uvedeny na obrázku I. Je patrná jasná převaha těch, kteří byli spokojeni. Jediné hodnocení "2" pochází od osoby, která měla potíže se zapamatováním karet, což jí způsobovalo značnou frustraci. Na konci každé aktivity byli účastníci navíc dotázáni, zda byli spokojeni s používáním karet MEMO během aktivity, odpovídali ANO/NE. Graf II ukazuje počet odpovědí ANO během následujících aktivit. Je zřejmé, že jak byly karty ve třídě používány, účastníkům se líbily.

Na otázku ohledně využití karet odpověděli, že jsou pro děti výbornou vzdělávací pomůckou a rodiče, kteří navštěvují kurzy, je často používají i doma při vzdělávacích hrách se svými dětmi.

Na otázku týkající se dalších výhod a přínosů účastníci uvedli:

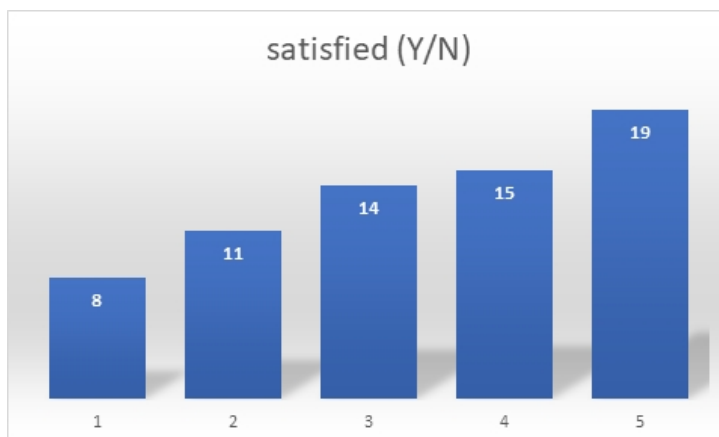
1. zlepšení paměti. Hra vyžaduje zapamatování a hledání dvojic obrázků nebo karet. Pravidelné procvičování této dovednosti vede ke zlepšení symbolických komunikačních dovedností v novém jazykovém prostředí.
2. Zlepšení koncentrace a pozornosti při reflexivním zpracování jazykových a grafických symbolů. Hra vyžaduje soustředění pozornosti a koncentraci na úkol. Pravidelné hraní pomáhá rozvíjet schopnost koncentrace a zlepšovat celkovou schopnost soustředění pozornosti, což oceňovali zejména rodiče ukrajinských dětí, které často zažily různá traumata spojená s válkou, pobytem v uprchlických táborech apod.
3. Snížení stresu. Hraní může být také skvělým způsobem, jak se uvolnit a snížit stres. Soustředění se na daný úkol a odpoutání mysli od každodenních starostí přináší úlevu a zlepšuje náladu.
4. Zlepšení sociální interakce. Hra byla použita k navázání vrstevnických vztahů mezi polskými a ukrajinskými dětmi.

Z hodnocení pilotního projektu jasně vyplývá, že herní karty MEMO připravené v rámci projektu jsou účinným a užitečným nástrojem pro ukrajinské uprchlíky, který jim umožňuje rychle se naučit základy latinky. Po překonání počáteční nechuti (někteří si hru MEMO spojovali pouze jako hru pro děti, neviděli její užitečnost při učení jazyka a abecedy) se nástroj zalíbil, sami účastníci tuto část výuky vyžadovali a také si vyžádali sady karet pro sebe, pro domácí použití. To umožňuje závěrečný závěr - pomůcka byla vhodně zvolena pro daný problém (neznalost latinské abecedy), jedná se o cenný metodický nástroj s rozvojovým potenciálem.

Graf I Hodnocení ve studijní skupině. Hodnocení spokojenosti od 1 do 5, kde 1 znamená žádnou spokojenost, 5 znamená spokojenost.

naprostá spokojenost

Graf II. Hodnocení na konci každé hodiny. Otázka: Jste spokojeni? Ano Ne Počet odpovědí ANO na příští hodině

Dotazník byl sestaven v ukrajinštině a měl následující znění:

Ohodnoťte prosím užitečnost a efektivitu používání karet MEMO při výuce polštiny, přičemž 1 znamená nejslabší a 5 nejlepší:

1. Jak hodnotíte snadnost zapamatování frází a vět pomocí karet MEMO?
2. Jak hodnotíte správnost asociací textu s grafickými prvky.
3. Jak hodnotíte snadnost zvládnutí pravidel hry MEMO.
4. Jak hodnotíte možnost využití karet MEMO pro vzdělávací hry s dětmi.
5. Jak hodnotíte účinnost karet MEMO při výuce polštiny obecně.

Video moduly pro uchazeče o zaměstnání

Jak bylo popsáno v předchozí kapitole, hodnotící nástroj má dvojí funkci: na jedné straně měří úroveň sebehodnocení uživatele, který může vyjádřit stupnici hodnot týkající se míry porozumění a užitečnosti navrhovaného obsahu; na druhé straně měří účinnost samotného nástroje jako nástroje ke zmírnění fenoménu funkční ngramotnosti. Snad nejzajímavějším aspektem, který vyplývá z odpovědí respondentů, je právě obtížnost interakce s digitálními zařízeními. Přestože byl použitý jazyk velmi zjednodušený, aby usnadnil porozumění, často se stávalo, že uživatelé měli potíže s pochopením některých pojmů. Možným řešením tohoto problému by mohlo být přípravné videonávodné sezení a osobní vysvětlení, jak vyplnit hodnotící dotazník. Pro subjekty působící na trhu práce, které již používají obvyklé nástroje, může být tato sbírka videí účinným doplňkem jejich souboru nástrojů. Lze tedy předpokládat, že v příštích měsících přibudou další zhlédnutí videí a více vyplněných dotazníků, neboť práce OML s ukončením projektu Alphabeter nekončí.

Systém piktogramů na podporu komunikace s rodinami migrantů

Rozšířený cíl projektu a další výzkumné otázky

Na základě zpětné vazby z prvního kola výzkumu byl nástroj dále rozvíjen pod názvem "PiConnect: Komunikace s rodiči na základě obrázků" s jasným zaměřením na přímou spolupráci s učiteli a jejich rodiči.

závazek od prvních fází práce.

Rozšířený cíl projektu:

Hlavním cílem bylo vytvořit společně s odborníky sbírku obrázků s tematikou ročního cyklu, kterou by mohli pedagogové podle potřeby sami používat.

Proces výzkumu:

Vzhledem k tomu, že partnerské instituce zapojené do projektu v předchozím roce odešly, byla do projektu zapojena nová mateřská škola a dva nové mimoškolní programy. Před vytvořením nástroje byl ve všech zúčastněných zařízeních proveden předběžný průzkum. Účelem předběžného průzkumu bylo získat přehled o způsobu komunikace s rodiči v zařízeních a získat od pedagogů první náměty pro konkrétní implementaci nástroje. Předběžný průzkum byl tedy zároveň posouzením potřeb. Rozhovory byly následně přepsány a analyzovány. V případě potřeby je možné si přepisy vyžádat u projektového týmu.

Po úvodním průzkumu v mateřské škole byly pořízeny úvodní fotografie předmětů běžně používaných v každodenní výuce a roztrženy podle kategorií. Tyto fotografie byly poskytnuty učitelkám mateřské školy na USB flash disku a použity v následných dopisech rodičům.

Rozšířené výzkumné otázky:

Po vyzkoušení nových dopisů rodičům byly opět provedeny řízené rozhovory s pedagogy a rodiči v mateřské škole a byla posouzena praktická využitelnost nástroje "PiConnect" pomocí následujících rozšířených výzkumných otázek:

Jak se nový nástroj obecně osvědčuje v praxi? Jaké jsou

výhody a nevýhody práce s nástrojem?

Jaká byla zpětná vazba na nástroj v porovnání s předchozím rokem?

K dnešnímu dni bylo provedeno a vyhodnoceno celkem deset rozhovorů v denní péči a tři rozhovory v mimoškolní péči. Proces výzkumu v mimoškolní péči není v současné době ukončen (červenec 2023). V tomto případě je plánováno dalších devět rozhovorů a jejich vyhodnocení; ty mohou být provedeny a vyhodnoceny po letních prázdninách v zúčastněných vzdělávacích zařízeních. Výsledky budou zahrnuty do závěrečné zprávy.

2. PREZENTACE VÝSLEDKŮ

2.1. Mateřská škola

A. Předběžný dotazník

Pedagogové: Předběžný průzkum ukázal, že v mateřské škole je kladen velký důraz na osobní komunikaci. Existují však také písemná oznámení přímo u vchodových dveří a na různých nástěnkách. Pedagogové byli od počátku k tomuto nástroji velmi vstřícní a vnímali jej jako užitečnou podporu:

"Ano (...) Myslím, že téma nálepek je docela fajn, protože o něm vždycky diskutujeme na rodičovských večerech. Na začátku školního roku je to pro všechny rodiče docela srozumitelné (...). Ale v průběhu předškolního roku (...) se najednou taková drobnost, jako jsou třeba bačkory, stane pro nás problémem kvůli tělocviku (...). A tak bychom možná měli možnost nenechat (téma přezůvek) zapomenout na celý rok". (KP1, Z. 36-44).

Během počátečního průzkumu se neobjevily žádné přímé návrhy na zpracování. Pro vytvoření fotografického nástroje si učitelé mohli představit, že by se s dětmi mohly pořizovat i fotografie. Dobře byly přijaty i návrhy, že by mohli sami pořizovat fotografie a přidávat je do složek.

Rodiče: Dotazovaní rodiče jsou obecně spokojeni se způsobem předávání informací v mateřské škole. Oznámení jsou srozumitelná a učitelé jsou vždy k dispozici pro dotazy. Poznamenali však také, že oznámení jsou často velmi jednoduchá a nenápadná a často jsou přehlédnutelná, zejména na nástěnkách:

"[...] a vedle vchodových dveří je informační tabule. Mmm tam, tam je to dobře vidět, tak tam to najdu, ale je snadné ty informace přehlédnout, protože tam toho často hodně visí" (E1, Z. 16-18).

To vedlo k doporučení, aby reklamy byly barevnější a viditelnější nebo jasnější:

"[...] mohly by být také trochu ozdobeny, aby byly poutavější. (...). Třeba s obrázky" (E1, řádky 45 a 47).

B. Spuštění testu

Učitelé: odborní pracovníci v mateřských školách mohli snadno použít fotografie v dopisech rodičům. Fotografie byly roztříděny do konzistentních kategorií a bylo velmi snadné je najít:

"Naprostě pozitivní. A skvěle se nám to osvědčilo - mně jako člověku, který to používal" (KP4, Z. 30-31).

Pro více témat učitelé navrhli řazení podle předmětů:

"Ano, bylo to přehledné a snadno se to našlo. Pokud jste něco hledali, věděli jste, kde to je. Takže jste to našli rychle. Tohle (pozn.: rozdělení podle ročních období) je docela dobrý nápad" (KP5, řádky 6-7 a 14).

Na otázku, zda lze pozorovat změnu v komunikaci s rodiči, se odpovědi lišily. Jeden učitel uvedl, že rodiče se od zavedení projektu pozorněji dívají na oznámení:

"Už teď se dá říct, že když jsou na oznámeních rodičům obrázky, tak si jich všimne více rodičů nebo si jich rodiče všimnou rychleji, protože jsou prostě nápadnější" (KP4, řádky 5-7).

Druhý dotazovaný učitel toto pozorování nemohl provést. Celkově byl nástroj učiteli přijat velmi dobře. Byli velmi spokojeni s nápadem, ale také s tím, že se

implementaci a aplikaci a dokázali si představit další práci s ním.

Rodiče: Dotazovaní rodiče v mateřské škole si okamžitě všimli nově navržených oznámení. Rodiče je přijali pozitivně:

"Ano, [...] všiml jsem si toho hned. Dalo se to docela dobře poznat, byly barevnější a mnohem nápadnější než ostatní" (E3, řádek 5-6).

Oba dotazovaní rodiče také uvedli, že se pozorněji dívají na dopisy od rodičů:

"Stále vypadáš víc, když je nahoře obrázek. Mhm, a je to prostě atraktivnější a možná i částečně srozumitelnější" (E4, Z. 35-37). "Všimla jsem si jich mnohem rychleji a hned jsem si je přečetla a nepřešla jsem je" (E3, Z. 9-10).

2.2. Péče po vyučování

Poznámka: V současné době probíhá výzkum ve školním denním centru (viz poznámka na straně 2) a jeho výsledky budou zahrnuty do závěrečné zprávy.

A. Předběžný dotazník

Pedagogové: Stejně jako v mateřské škole by se úvodní průzkum středisek mimoškolní péče mohl zaměřit na nutnost a důležitost osobní komunikace mezi rodiči a partnery v oblasti vzdělávání. K dnešnímu dni existovala písemná oznámení a komunikační brožura. Také učitelé mimoškolních zařízení byli od počátku k tomuto nástroji velmi vstřícní.

Na rozdíl od učitelů předškolního vzdělávání již učitelé mimo školu předložili konkrétní návrhy, jak nástroj používat. Důležité pro ně bylo zejména to, aby se nástroj snadno a logicky používal, aby se neplýtvalo časovými prostředky. Kromě toho musí být snadno použitelný i pro osoby, které nejsou příliš počítačově zdatné:

"Myslím, že protože všichni nejsme lidé z oboru IT, musí být nástroj velmi jednoduchý a snadno použitelný. Například pokud jde o šatnu a co si vzít s sebou, je tam hned tlačítko. Například sáčky s pantoflemi. Aby se to dalo vyvolat hned a bez nutnosti dělat spoustu různých kliknutí, protože to je také časově náročné. Musí to jít jednoduše" (HP2, Z. 60-65).

Kromě toho již byly předloženy první návrhy týkající se umístění fotografií:

"V nejlepším případě seřazené podle kategorií a... ano, jen svačiny, nebo oblečení odpovídající ročnímu období, nebo to, co potřebuji na výlet" (HP3, Z. 70-73).

Pokud jde o nápady na vytvoření nástroje, byli mimoškolní učitelé otevření různým přístupům, ale i zde měly být do procesu zapojeny děti. Vítaná byla i myšlenka, že by mohly samy pořizovat a nahrávat fotografie. Vystala však otázka možnosti zobecnění, protože ne všichni učitelé nebo instituce pracují stejným způsobem:

"[...] Tvorba s pedagogy je podle mě také dobrá. Nelze to však zcela zobecnit, protože každý pedagog pracuje jinak" (HP3, řádky 85-87).

3. Závěry

Na základě 15 dosud provedených kvalitativních rozhovorů lze na rozšířené výzkumné otázky odpovědět následovně.

I Jak nový nástroj funguje v praxi?

Obrázky jsou uspořádány do přehledných kategorií a pedagogové je snadno najdou. Dosud oslovené odborníky nástroj přesvědčil od představení myšlenky až po zkušební provoz a dovedou si představit, že s ním budou v budoucnu pracovat.

s Jaké jsou výhody a nevýhody práce s nástrojem?

Z pohledu dosud oslovených odborníků je tento nástroj užitečnou podporou pro praxi. Na jedné straně lze pozorovat, že rodiče věnují větší pozornost dopisům od rodičů. Z pohledu pedagogů v zúčastněné mateřské škole nevede jazyk k problémům s porozuměním. Z jejich zkušeností z jiných mateřských škol však vyplývá, že nástroj je velmi dobrým způsobem podpory rodičů s různými druhy jazykových problémů. Nebyly zjištěny žádné nevýhody.

s Jaká byla zpětná vazba na nástroj ve srovnání s předchozím rokem?

Další vývoj tohoto nástroje byl velmi dobře přijat pedagogickými pracovníky v mateřských školách a v zařízeních mimoškolní péče i rodiči. Všechny kritické body prvního průzkumu lze pomocí nového nástroje zlepšit: Podle odborníků jsou obrázky reálné a jednoznačné, což zlepšilo první bod kritiky. Skutečnost, že byly k dispozici pouze fotografie, znamenala, že je učitelé mohli v případě potřeby použít. Tímto způsobem mohla být splněna jak touha po flexibilitě designu, tak požadavek na organizační pokyny. Další tematické okruhy jsou plánovány na aktuální pololetí, ale učitelé mohou do složek s fotografiemi kdykoli sami přidat další požadované tematické okruhy.

Zpětná vazba na PiConnect byla výhradně pozitivní, bez návrhů na zlepšení.

4. Příloha

RESEARCH TEAM AUSTRIA

Sezifische Forschungsmethoden I: Fragestellungen und Projektkonzeptionen
 Project management: Sen. Scient. Mag. Dr. Veronika Michitsch
 Project collaboration: Raphaela Gischa, BA Nadja Payer, BEd. Yuri N. Tarache Piñeros, BA Ingrid Zaja

AlphaBetter

Learning tools for preventing functional and secondary illiteracy.
 With a focus on parents in kindergarten and after-school care.
 An international research project under Erasmus + and KA2.

FUNCTIONAL ILLITERACY

Functional illiterates have learned the written language and have basic skills in reading and writing, but these do not meet the requirements of everyday language use. Their level of competence is below the socially relevant minimum standards, especially in the area of reading competence, which limits their social participation in all areas of life (cf. Büchner 2011, p. 31). This also affects parents in educational institutions – mostly unknown by pedagogical professionals or teachers.

The exchange with parents is an important part of pedagogical work that often confronts professionals with a difficult task. On the one hand, they have parents who value transparent written information. On the other hand, they must also manage to reach those parents who have little or no language competence. The result is a need for needs-based parental communication that reaches as many parents as possible (cf. Beckord 2011, p. 26).

Literacy:
 Beckord, S. (2011): Qualitätsprofil „Frühpädagogik“ – Fachschule/Fachakademie. München: WIFF.
 Büchner, P. (2011): Über die Bildungsbedeutung der Familie und Mechanismen der Reproduktion von Bildungsarmut. In Bundesverband für Alphabetisierung und Grundbildung e. V. (Hg.): Funktionaler Analphabetismus im Kontext von Familie und Partnerschaft (S. 31-42). Münster: Waxmann.

RESEARCH CONCEPT

In direct cooperation with paedagogical professionals in kindergarten and after-school care the project team will develop a photo tool to visually support written information texts. The visualisation of the texts should also reach parents with low reading skills. The tool will be tested directly in the participating kindergartens and after-school care centres and then evaluated by the research team.

Exkurze s budoucími školáky V pondělí 26.

června 2023 pojedeme autobusem do parku

mobility ŮAMTC v Praze.

Villach.

Odjezd: 07.30 (místo setkání 07.15)

Návrat: cca 12.00 v mateřské škole.

Oběd: 12.00-12.30

Vezměte si s sebou batoh se svačinou, láhev s vodou a pokrývku hlavy!

Vážení rodiče!

Vzhledem k tomu, že do Friesachu jedeme v úterý (04.07.), náš herní den se uskuteční ve středu 05.07.

Kromě toho ve středu oslavíme narozeniny s našimi

"Letní děti.

DĚKUJEME!

ČESKÁ REPUBLIKA

Vyhodnocení vývoje a pilotáže aktualizovaných obecních formulářů založených na abecedním přístupu bylo provedeno pomocí kvalitativních a kvantitativních metod. Přístup se rovněž lišil podle konkrétního formuláře, jak je uvedeno níže:

Přístup k pilotáži/ hodnocení	Kvalitativní	Kvantitativní
Adaptační proces pro nové zaměstnance úřadu (interní pokyny pro zaměstnance)	• Rozhovory s personálním manažerem, vybranými manažery	• Strukturovaný formulář - noví zaměstnanci
Vydávání rodných listů (formuláře a pokyny pro občany)	• Rozhovory s vybranými pracovníky recepce	

Hodnocení adaptačního procesu pro nové zaměstnance úřadu

Kvalitativní metoda: rozhovory s personálními pracovníky a vybranými manažery

Hlavní otázka: Jak se zavedením pilotní aktualizace formuláře zlepšil proces adaptace nových zaměstnanců?

Hlavní odpovědi:

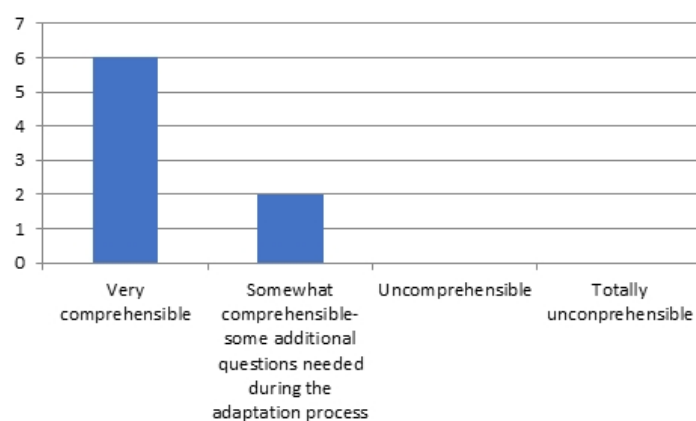
- Méně dotazů nových zaměstnanců na personalisty a manažery, zejména hned po jejich nástupu.

zaměstnání.

- Noví zaměstnanci zvýšili svou vlastní iniciativu a odpovědnost v procesu adaptace.
- Noví zaměstnanci se aktivně ptají na další kroky v procesu.
- Noví zaměstnanci jsou s celým procesem lépe obeznámeni
- Uvědomit si, že problémy s funkční negramotností jsou velmi rozšířené, ale v minulosti nebyly řešeny.
- Snaha o využití přístupu vizualizace a zjednodušení dokumentů, návodů i v jiných programech a komunikaci.

Kvantitativní metoda: Strukturovaný formulář - noví zaměstnanci

Otázka týkající se procesu adaptace zavedená ve formuláři obecné spokojenosti: Jak vnímáte pokyny pro adaptační proces v organizaci?

Velmi srozumitelné Poněkud srozumitelné - Nesrozumitelné

Zcela nesrozumitelné v

průběhu procesu adaptace

další potřebné otázky Vydávání rodných listů

(formuláře a pokyny pro občany) Kvalitativní metoda - rozhovory s

vybranými pracovníky recepce

Hlavní otázka: Jak se zavedením pilotní aktualizace formuláře zlepšil proces vydávání rodných listů?

Hlavní odpovědi:

- Dobře strukturované a názorné pokyny jsou užitečné - používáme je pro občany, kteří podle našeho názoru potřebují další podporu, a předáváme jim tištěné verze dokumentu.
- Při práci s agendou se setkáváme s menším počtem doplňujících dotazů od občanů a nejasností.
- Nové pokyny mají potenciál i pro zahraniční publikum, zejména pro migranty, s nimiž jsme v uplynulém roce hodně jednali.
- Občané se ptají pouze na konkrétní otázky týkající se agendy, celkový základní proces je jim mnohem jasnější a nemusíme odpovídat na základní otázky.
- Uvědomění si, že problémy s funkční negramotností jsou velmi rozšířené, ale v minulosti nebyly řešeny.

Souhrn

Cílem projektu Alphabetter bylo vyvinout a otestovat soubor nástrojů na podporu integrace dospělých, kteří jsou funkčně negramotní. Dospělý, který je funkčně negramotný, se obtížně zapojuje do činností, při nichž je gramotnost nutná pro efektivní fungování ve společnosti a/nebo je nezbytná pro jeho vlastní rozvoj (UNESCO, 1978). Vzhledem k tomu, že hodnocení funkční negramotnosti závisí na požadavcích na gramotnost v daném kontextu, tým projektu Alphabetter zaujal expanzivní, vícerozměrný pohled na (ne)gramotnost, který zahrnuje různé formy základní gramotnosti, včetně občanské, finanční, odborné a právní gramotnosti.

Potřeby v oblasti gramotnosti se liší v závislosti na kontextu, stejně jako demografické složení komunit a celkové potřeby v oblasti gramotnosti. S ohledem na tyto rozdíly se každý z partnerů projektu Alphabetter rozhodl navrhnout a realizovat soubor nástrojů přizpůsobený specifickým potřebám svých komunit. Tyto potřeby byly identifikovány prostřednictvím procesu zapojení komunity, který zahrnoval fokusní skupiny s příslušníky identifikovaných cílových skupin; každý tým pak vyvinul jedinečnou sadu nástrojů na podporu specifických potřeb funkční gramotnosti.

Například v Polsku, vzhledem k nedávným migračním trendům souvisejícím s válkou v regionu, vyvinul tým z univerzity WSB karetní hru, která má podpořit ukrajinské uprchlíky v učení se základům polského jazyka jako způsobu, jak se učit a integrovat do polského života. V Itálii pak organizace ENAIP identifikovala potřebu podpořit dovednosti v oblasti gramotnosti na trhu práce u dospělých nad 30 let (a hlavně nad 50 let), kteří zažili dlouhodobou nezaměstnanost. V souladu s tím navrhli sedm krátkých videoklipů, které měly dospělým přiblížit organizace a internetové stránky zaměřené na odborné vzdělávání a ilustrovat efektivní písemné a ústní komunikační dovednosti při žádosti o zaměstnání.

Pokud jde o Rakousko, tým z Alpen-Adria-Universität Klagenfurt si všiml, že stále větší procento rodin migrantů potřebuje podporu, aby se mohly zapojit do vzdělávání svých dětí. Navrhli proto sadu nástrojů na podporu informační gramotnosti rodičů, která jim vizuálně zprostředkovává důležité informace týkající se školy, například jakých aktivit se jejich děti budou účastnit a jaké pomůcky si budou muset přinést. A konečně, na základě obtíží, které mnozí dospělí pracovníci a obyvatelé obcí měli se zapojením do formálních obecních procesů, tým z MEPCO v České republice upravil soubor písemných formulářů do podoby zhuštěných a vizuálně přitažlivých dokumentů na podporu zaměstnanosti a právních dovedností.

Každý tým otestoval své nástroje se zájmovou komunitou a vyhodnotil jejich účinnost při podpoře zjištěných potřeb v oblasti gramotnosti. Celkově byl každý soubor nástrojů shledán členy komunity užitečným při podpoře jejich zapojení do zjištěných gramotnostních praktik. Ve všech kontextech uživatelé také navrhli vylepšení nástrojů, které každý tým plánuje začlenit do budoucích iterací.

Tým má velmi dobré předpoklady k tomu, aby měl na své komunity zásadní vliv a zapojil se do této i budoucí mezinárodní spolupráce na podporu efektivního fungování a osobního rozvoje dospělých.

Dr. Megan Hopkinsová

Bibliografie

- Beckord, S. (2011): S. Beckord: Qualitätsprofil "Frühpädagogik" - Fachschule/Fachakademie. München: WiFF.
- Behrens, B. & Westphal, M. (2009): Junge Flüchtlinge - ein blinder Fleck in der Migrations- und Bildungsforschung. Bildung junger Flüchtlinge als Randthema in der migrationspolitischen Diskussion. In: Krappmann, L., Lob-Hüdepohl, A., Bohmeyer, A. & Kurzke-Maasmeier, S. (Ed.), Bildung für junge Flüchtlinge - ein Menschenrecht. Erfahrungen, Grundlagen und Perspektiven (s. 45-58). Bielefeld: Bertelsmann.
- Bundesministerium für Inneres (2015): Republik Österreich, Sektion III - Recht. Dostupné dne 11.02.2021 pod www.bmi.gv.at/301/Statistiken/files/Jahresstatistiken/Asyl_Jahresstatistik_2015.pdf.
- Bundesministerium für Inneres (2016): Republik Österreich, Sektion III - Recht. Dostupné dne 11.02.2021 pod www.bmi.gv.at/301/Statistiken/files/Jahresstatistiken/Jahresstatistik_Asyl_2016.pdf.
- Bundesverband Alphabetisierung und Grundbildung e.V.. (2011): Funktionaler Analphabetismus im Kontext von Familie und Partnerschaft. Münster: Waxmann.
- Hofer (2022): Leseinitiative "Bildung fängt mit Lesen an". Online. Přístupné 09.05.2022 URL: <https://www.hofer.at/de/heute-fuer-morgen/fokusthemen/weitere-themen/leseprojekt.html>.
- Gitschier, L. (2017): Die prekäre soziale Lage junger Flüchtlinge - Eine strukturell bedingte Wirkungsgröße der extremen Belastungssituation. In: Bleher, W. & Ginkelmaier, S. (Ed.), Kinder und Jugendliche nach der Flucht. Notwendige Bildungs- und Bewältigungsangebote (s. 22-38). Weinheim und Basel: Beltz.
- IQS (2022): Individuelle Kompetenzmessung PLUS. Online. Přístupné 07.05.2022 URL: <https://www.iqs.gv.at/themen/nationale-kompetenzerhebung/ikm-plus>.
- Mayringer, H.; Wimmer, H.; Auer, Michaela; Gruber, G. (o.J.): Salzburger Lese-Screening 5-8 (SLS). Handbuch. Online. Přístupné dne 08.05.2022 URL: <https://lesen.tibs.at/sites/default/files/lesekompetenz/SLS/Handbuch%20SLS%205-8.pdf>.
- Michitsch, V. (2020a): Bildung auf Augenhöhe. Partizipativ gestaltete Bildung für Menschen auf der Flucht. Die Österreichische Volkshochschule. Magazin für Erwachsenenbildung, 2019/2020 (269). Dostupné dne 10.02.2021 pod odkazem <http://magazin.vhs.or.at/magazin/2019-2/269-winter-201920/schwerpunkt-interessegeleitetes-lernen-interesse-entwicklung/bildung-auf-augenhoehe/>.
- Michitsch, V. (2020b): Bildung auf Augenhöhe. Das Transitquartier als personalisierter Bildungsort. Die Österreichische Volkshochschule. Magazin für Erwachsenenbildung, 2020 (270). Dostupné dne 10.02.2021 pod <http://magazin.vhs.or.at/magazin/2020-2/270-sommer-2020/bildungsthemen/bildung-auf-augenhoehe/>.
- Michitsch, V. (2022): Education at Eye Level: Transitional Quarters as Educational Spaces for Participatory Learning Processes of Accompanied Refugee Children and Adolescents (Vzdělávání na úrovni očí: přechodné čtvrti jako vzdělávací prostory pro participační vzdělávací procesy dětí a dospívajících uprchlíků s doprovodem). In: Hermansen, M.; Aslan, E.; Akkilic, E. (Ed.): Peace Education and Religion: Perspectives, Pedagogy, Policies (Výchova k míru a náboženství: perspektivy, pedagogika, politiky). Springer VS: Wiesbaden.
- OECD, Evropská unie, Statistický ústav UNESCO (2015): Operační manuál ISCED 2011: Pokyny pro klasifikaci národních vzdělávacích programů a souvisejících kvalifikací. Vydavatelství OECD. URL: [VYDAVATELSTVÍ, S. R. O: Uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-2011-operational-manual-guidelines-for-classifying-national-education-programmes-and-related-qualifications-2015-en_1.pdf](http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-2011-operational-manual-guidelines-for-classifying-national-education-programmes-and-related-qualifications-2015-en_1.pdf) [abgerufen am 22.09.2022].
- Rechnungshof Österreich (2020): Leseförderung an Schulen. Bericht des Rechnungshofes. Online. Přístupné dne 07.05.2022 URL: https://www.rechnungshof.gv.at/rh/home/home/004.714_Lesefoerderung.pdf
- Rechtsinformationssystem des Bundes (2005): Bundesgesetz über die Gewährung von Asyl. Bundesrecht konsolidiert: Gesamte Rechtsvorschrift für Asylgesetz 2005. Přístupné dne 31. 8. 2020 pod www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=920004240.
- Rechtsinformationssystem des Bundes (2020): Rechtsinformationssystem des Bundes (2020): Gesamte Rechtsvorschrift für das Schulpflichtgesetz 1985: Bundesrecht konsolidiert. Přístupné dne 31. 8. 2020 pod www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10009576.
- Roth, X. (Hrsg.) (2013): (Roth): Handbuch Bildungs- und Erziehungspartnerschaften - Zusammenarbeit mit Eltern in der Kita. Freiburg im Breisgau: Herder Verlag.
- Schulze, E. & Spindler, S. (2017): Schule als sicherer Ort. Flucht als Herausforderung für Soziale Arbeit und Schule. In: Gewerkschaft Erziehung und Wissenschaft (Ed.): Die Deutsche Schule. Zeitschrift für

Erziehungswissenschaft, Bildungspolitik und pädagogische Praxis: Flucht und Bildung, 2017 (109/3). pp. 248-259, Münster: Waxmann.

- Unicef (1990/2021): Die UN-Kinderrrechtskonvention. Regelwerk zum Schutz der Kinder weltweit. Dostupné 10.02.2021 pod <https://www.unicef.de/informieren/ueber-uns/fuer-kinderrechte/un-kinderrechtskonvention>.

aßer

learning tools for preventing functional
and secondary illiteracy